

NOKIAN STRATEGISEN YLEISKAAVAN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 63 §) mukaan kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS) kuvataan suunnittelun kohde, kaavoituksen lähtökohdat ja suunnittelussa käsiteltävät keskeiset asiat sekä osalliset, joita suunnittelu koskee.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma välittää tietoa strategisen yleiskaavan etenemisestä, vaikutusten arvioinnista ja mahdollisuuksista osallistua valmisteluun. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään kaavaprosessin aikana.

Strategisen yleiskaavan etenemistä voi seurata Nokian kaupungin verkkosivuilta: nokiankaupunki.fi/strateginenyleiskaava

Kaavantöyön diaarinumero: NOK/1689/2019

NOKIAN STRATEGISEN YLEISKAAVAN OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA	1
1. Yleiskaavan suunnittelualue ja osalliset	3
2. Strateginen yleiskaava kaupungin kehittämisen välineenä	7
3. Lähtökohdat ja suunnittelutilanne	8
4. Yleiskaavan tarve ja tavoitteet	21
5. Yleiskaavan tietopohja ja laadittavat selvitykset	25
6. Yleiskaavaprosessi ja vaiheet	26
7. Vuorovaikutussuunnitelma, osallistumistilaisuudet ja alustava aikataulu	28
8. Vaikutusten arviointi	29
9. Strategisen yleiskaavan oikeusvaikutukset ja toteuttaminen	29
10. Tiedottaminen ja Yhteystiedot	29

1. YLEISKAAVAN SUUNNITTELUALUE JA OSALLISET

Suunnittelualue

Strateginen yleiskaava laaditaan koko Nokian kaupungin alueelle.

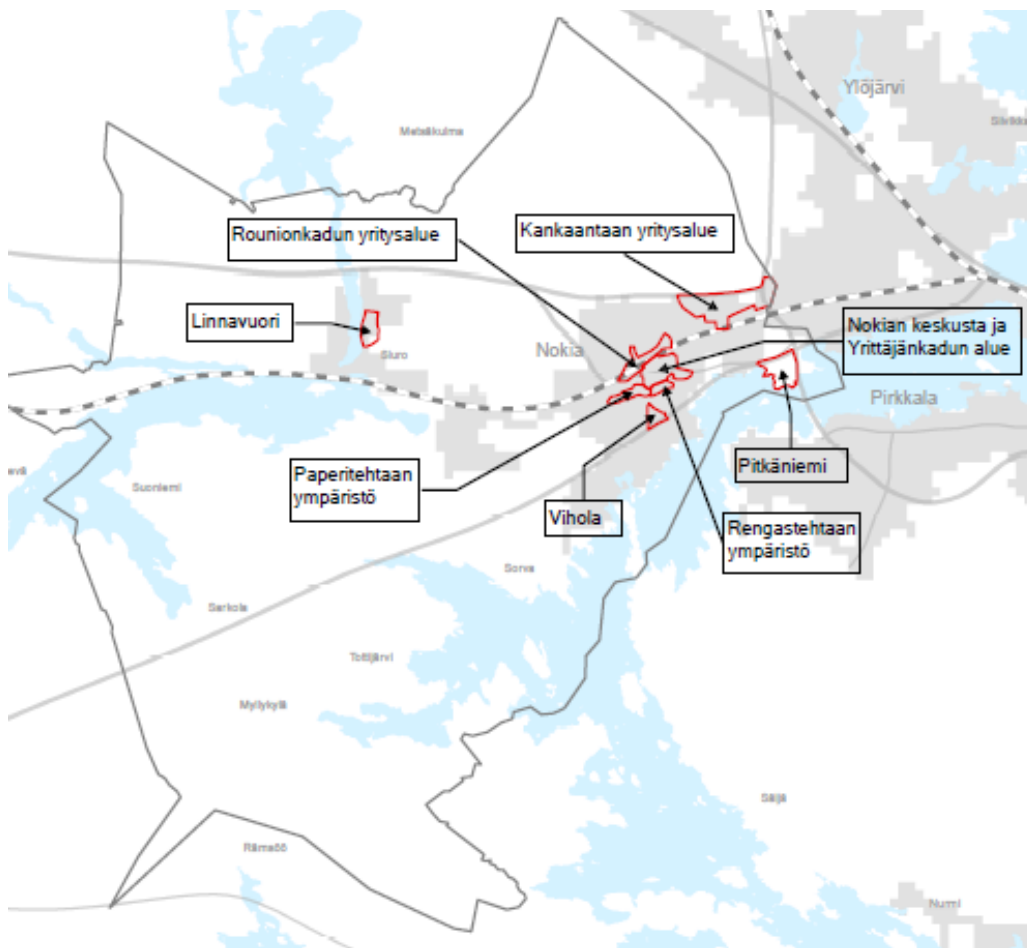
Nokia on kasvava, noin 35 000 asukkaan kaupunki Pirkanmaalla Tampereen kaupunkiseudulla. Nokian naapurikunnat ovat Tampere, Pirkkala, Ylöjärvi, Sastamala, Hämeenkyrö ja Vesilähti.

Nokia on väkiluvultaan Pirkanmaan toiseksi suurin kunta maakuntakeskus Tampereen jälkeen.

Nokian pinta-ala on 348 neliökilometriä, josta noin 59 neliökilometriä on vesialuetta. Nokia kuuluu osaksi Kokemäenjoen vesistöaluetta. Pyhäjärvi on vesistön keskusallas, josta vedet virtaavat Nokianvirran kautta Kuloveteen ja edelleen Kokemäenjoen kautta Itämereen.

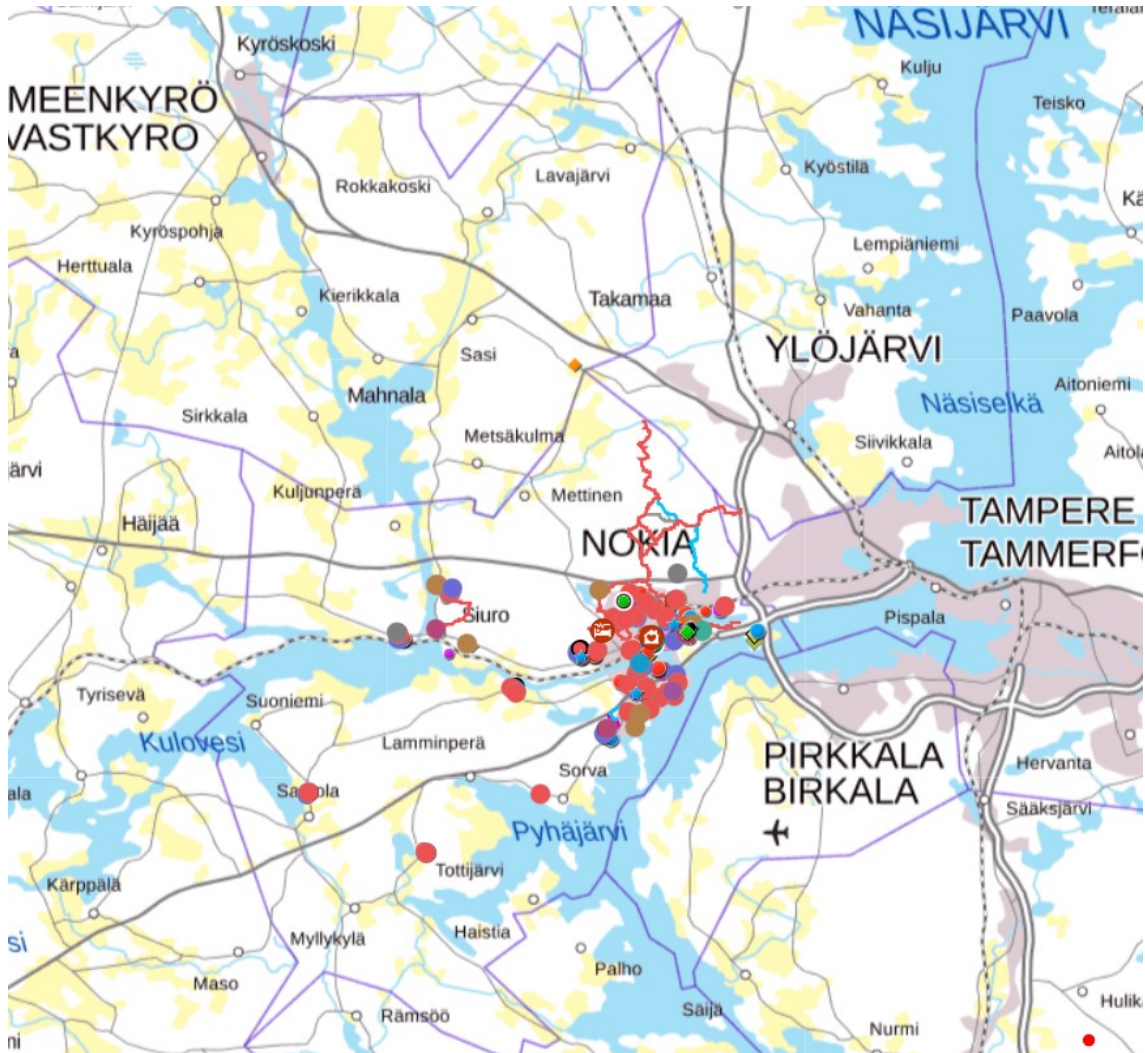
Nokiassa on kaksi asemakaavoitettua taajama-aluetta, joita ovat keskustaaajama ja Siuro-Linnavuori. Asemakaava on lisäksi Tottijärven kyläkeskuksessa. Maaseudun asutus on keskittynyt kyliin. Rannoilla on loma-asutusta.

Nokiassa on noin 12 000 työpaikkaa. Yli kolmannes Nokian työpaikoista on teollisuuden alalta, mikä tekee siitä kaupungin suurimman toimialan. Julkiset palvelut ovat toiseksi merkittävin toimiala. Yksityiset palvelut ovat kolmanneksi suurin työllistäjä. Nokiassa työpaikat ovat keskittyneet varsin voimakkaasti ydinkeskusta-alueelle. Merkittäviä suuria työpaikkakeskittymiä ei sijaitse taajamarakenteen ulkopuolella.

Nokian merkittävimmät työpaikkakeskittymät.

Nokiassa julkiset palvelut ja kauppa ovat sijoittuneet pääasiassa keskustaajaman ja Siuro-Linnavuoren alueelle. Terveyspalvelut sijaitsevat keskustassa. Maaseutualueen kylissä Tottijärvellä, Sarkolassa ja Taivalkunnassa on lähinnä perus- ja esiopetuksen sekä päivähoiton palveluita.

Nokian palvelukartta.

Osalliset

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan (MRL 62 §) osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Nokian strateginen yleiskaava koskee koko kunnan aluetta, joten osallisia ovat kaikki nokialaiset. Lisäksi on paljon muita osallisia. Osallisia ovat esimerkiksi:

Yksityiset:

- alueen maanomistajat
- asukkaat ja alueella työssä käyvät
- alueen yrittäjät
- loma-asukkaat ja matkailijat
- palveluiden ja virkistyspaikkojen käyttäjät
- paikallisyhdistykset
 - Asukas- ja kyläyhdistykset
 - Nokian luonto ry
 - Nokia-seura ry

Kaupungin sisäiset palvelualueet ja lautakunnat:

- Nokian kaupungin eri hallintokunnat, Konsernihallinto, Tilapalvelut, Kaupunkikehityspalvelut, Elinkeinopalvelut, Sivistyspalvelut ja Vapaa-aikapalvelut
- Rakennus- ja ympäristölautakunta ja Sivistyslautakunta
- Lasten parlamentti
- Nuorisovaltuusto
- Vanhusneuvosto
- Vammaisneuvosto
- Seuraparlamentti

Naapurikunnat ja kuntayhtymät:

- Tampereen kaupunki, Ylöjärven kaupunki, Sastamalan kaupunki, Pirkkalan kunta, Hämeenkyrön kunta ja Vesilahden kunta
- Tampereen seudun joukkoliikenne
- Tampereen seututoimisto
- Pirkanmaan jätehuolto Oy
- Pirkanmaan hyvinvointialue Pirha
- Pirkanmaan ammattioppilaitos (Tredu)

Johtoyhtiöt ja liikennetoimijat:

- Caruna Oy, Fingrid Oy, Elenia Oy, Digita Oy, Tele-operaattorit
- Nokian Vesi, Leppäkosken lämpö Oy, Gasum Oy
- VR
- Finavia

Viranomaiset:

- Pirkanmaan ELY-keskus
- Pirkanmaan liitto
- Pirkanmaan maakuntamuseo
- Pirkanmaan Pelastuslaitos
- Väylä (virasto)
- Puolustusvoimat
- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Muut osalliset

- vesiosuuskunnat
- esim. elinkeino- ja yrittäjäyhdistykset, seurakunnat, maaseutuyhdistykset

Osallisten listaa täydennetään tarvittaessa kaavatyön aikana ilmoitusten mukaan.

2. STRATEGINEN YLEISKAAVA KAUPUNGIN KEHITTÄMISEN VÄLINEENÄ

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 35 §) mukaan yleiskaavan tarkoituksena on kunnan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen. Yleiskaavassa esitetään tavoitellun kehityksen periaatteet ja osoitetaan tarpeelliset alueet yksityiskohtaisen kaavoituksen ja muun suunnittelun sekä rakentamisen ja muun maankäytön perustaksi.

Strategisen yleiskaavan tarkoituksena on

- ohjata kaupungin maankäytön suuria linjoja,
- osoittaa kaupungin tulevaisuuden tahtotila,
- ja tukea kaupungin strategisia linjauksia.

Yleisesti suunnittelun keskeisiä tavoitteita ovat kestävän kehityksen mukainen ja taloudellisesti järkevä taajamarakenne, monipuolisten ja vetovoimaisten asumismahdollisuuksien ja viihtyisän ja turvallisen elinympäristön muodostaminen sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten turvaaminen.

Yleiskaavaprosessissa tähdätään vuoteen 2040, jolloin Nokiolla arvioidaan Pirkanmaan väestösuunnitteen mukaan asuvan noin 42 600 asukasta. Kaupungin strategian tavoitteena on varautua noin 1 % vuotuisen väestönkasvuun.

Tampereen kaupunkiseutu on yksi Suomen kasvukeskuksista. Strategisella yleiskaavalla pyritään määrittämään Nokian roolia kaupunkiseudulla ja eri kunnanosien painopisteitä ja kehittämiskohteita. Strategisen yleiskaavan laadinnassa tehdään

valintoja pitkän aikavälin painotuksista. Kaavan tavoitevuodeksi asetetaan 2040, jolloin aikajänne on yhdenmukainen seudullisten ja maakunnallisten suunnitelmien kanssa.

Yleiskaavan tavoitteita ja aihepiirejä määritellään yhdessä kuntalaisten, valtuutettujen, asiantuntijoiden ja viranhaltijoiden sekä kaupunkisuunnittelun ammattilaisten kanssa. Tavoitteena on muodostaa kaupungin yhteinen tahtotila tulevaisuuden maankäytön ja yleiskaavassa ratkaistavien asioiden osalta.

Avoimen ja osallistavan prosessin kautta varmistetaan parhaat mahdolliset suunnitteluratkaisut. Työn yhteydessä tehdään myös priorisointia sen osalta, mitä aihepiirejä lopullisessa kaavassa voidaan ja halutaan esittää.

3. LÄHTÖKOHDAT JA SUUNNITTELUTILANNE

Yleiskaavan laadintaa ohjaavat maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) ja -asetus (MRA) sekä muu lainsäädäntö. Lähtökohtana kaavaa laadittaessa ovat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) ja Pirkanmaan maakuntakaava. Myös Tampereen seudun yhteiset suunnitelmat ja voimassa olevat aikaisemmin laaditut yleis- ja asemakaavat antavat hyvän pohjan uuden yleiskaavan valmistelulle.

VALTAKUNNALLISET ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEET

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Niiden kautta valtioneuvosto linjaa koko maan kannalta merkittäviä alueidenkäytön kysymyksiä. Tavoitteilla varmistetaan, että valtakunnallisesti merkittävät asiat huomioidaan kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa. Uudistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat tulleet voimaan 1.4.2018.

Tavoitteiden uudistamisella on pyritty vastaamaan alueidenkäytön tulevaisuuden haasteisiin ja edistämään kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa. Uudistetut tavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen, jotka ovat:

- toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- tehokas liikennejärjestelmä
- terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat ja
- uusiutumiskykyinen energiahuolto.

Alueidenkäyttötavoitteiden avulla taitetaan yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvataan luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parannetaan elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on:

- varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa,
- auttaa saavuttamaan maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys,
- toimia kaavoituksen ennakoivan ja vuorovaikutteisen viranomaistyön välineenä valtakunnallisesti merkittävässä alueidenkäytön kysymyksissä sekä
- edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Enemmän tietoa valtakunnallisista alueiden käyttötavoitteista löytyy Ympäristöministeriön verkkosivuilta:

https://www.ymparisto.fi/fi-fi/Elinymparisto_ ja_kaavoitus/Maankayton_suunnittelujarjestelma/Valtakunnalliset_alueidenkayttotavoitteet

PIRKANMAAN MAAKUNTAKAAVA

Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi (MRL 32 §).

Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista.

Nokialla on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040, jonka Pirkanmaan maakuntavaltuusto on hyväksynyt 27.3.2017. Pirkanmaan maakuntavaltuusto on

vuonna 2021 käynnistänyt vaihemaakuntakaavoituksen. Vaihemaakuntakaavan teemoina ovat elonkirjo ja energia.

Sisällöllisesti Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 tärkeimmät tavoitteet ovat:

- Maakunnan kilpailukyvyyn vahvistaminen
- Sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä yhdyskuntarakenne
- Luonnonvarojen kestävä käyttö ja yhdyskuntarakenteen energiatehokkuus

Maakuntakaavassa on varauduttu maakunnan väestönkasvuun, linjattu periaatteet elinkeinoelämän kilpailukyvyyn säilyttämiseen ja sovitettu yhteen maakunnallisia ja seudullisia maankäytön tavoitteita.

Maakuntakaava ohjaa yleiskaavatyötä erilaisin määräyksin ja suunnitteluohjein. Suunnittelun pääperiaatteet ydinkaupunkiseudulla ovat:

- yhdyskuntarakenteen tiivistäminen,
- nykyisten kuntakeskusten vahvistaminen,
- vahvat joukkoliikennevyöhykkeet ja lähijunaliikenteen kehittäminen,
- elinkeinoelämän toimintamahdollisuuksien parantaminen valtatie 3, kehäteiden ja lentokentän ympäristössä.

Maakuntakaavaan Nokiaa koskevia kehittämisperiaatemarkintöjä ovat:

- Nokian itäosa, Kolmenkulma, Lehtimäki ja Pitkäniemi ovat osana kaupunkiseudun läntisten yritysalueiden kehittämisvyöhykettä (kk-2). Merkinnällä osoitetaan Tampereen ydinkaupunkiseudun länsi-etelä suuntainen yritysaluevyöhyke. Vyöhyke ulottuu Ylöjärven Elovainiosta Kolmenkulman, Pitkäniemen, lentoaseman ja kehäteiden palvelu- ja yritysalueiden kautta Lempäälän Marjamäkeen. Marjamäestä vyöhyke jatkuu edelleen tien 130 suunnassa Valkeakoskelle.
- Pitkäniemi on osa Pyhäjärven ympäristön kehittämisvyöhykettä (kk-4). Merkinnällä osoitetaan Tampereen ydinkaupunkiseudulla Pyhäjärven kytkeytyvä kaupunkimaisen asumisen ja virkistyksen laatuviöhyke.
- Nokia on osa kasvutaajamien kehittämisvyöhykettä (kk-6). Merkinnällä osoitetaan vyöhyke, jonka maaseutualueet sekä maa- ja metsätalousvaltaiset alueet ovat maakuntakaavan tavoitevuoden 2040 jälkeisiä potentiaalisia taajama-alueiden, väyläverkoston ja muun yhdyskuntarakenteen laajenemissuuntia ja joihin kohdistuu hajarakentamispainetta. Kasvuviöhykkeeseen kuuluvat Akaan, Hämeenkyrön, Kangasalan, Lempäälän,

Nokian, Pirkkalan, Pälkäneen, Tampereen, Valkeakosken, Vesilahden ja Yläjärven ne alueet, joiden saavutettavuus, väestökehitys ja aluerakenne täyttävät kasvuvyöhykkeen kriteerit. Merkintä ei rajoita maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien maaseudun elinkeinojen kehittämistä ja näihin liittyvää rakentamista.

- Nokian ja Hämeenkyrön raja on merkitty maaseutuelinkeinojen kehittämisen kohdealueeksi (mk-1). Merkinnällä osoitetaan maaseutualueita, joihin kohdistuu maakunnallisesti merkittäviä elinkeinoihin liittyviä alueidenkäytön kehittämistarpeita. Alueen kehittämissuosituksen mukaan Hämeenkyrössä ja Nokialla sijaitsevan Jumesniemen-Mahnalan alueen suunnittelussa tulee edistää maakunnallisesti merkittävä maito- ja marjatuotannon aluekokonaisuuden kehittämisedellytyksiä. Suunnittelulla edistetään eläintuotannon ja biotalouden toimintaedellytyksiä.
- Kolmenkulman pohjoispuolella on Yläjärvelle jatkuvat teknisen huollon kehittämisen kohdealue, pohjavesialue (tk) ja tärkeä vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue (pv).
- Koukkujärven alueen teknisen huollon kehittämisen kohdealue (tkj) on varattu seudullisen kokoluokan jätevesien, lietteiden ja biojätteiden käsittelyyn.
- Juhansuon teknisen huollon kehittämisen kohdealue (tkm) on varattu maanvastaanotolle ja kierrätykselle.
- Nokian ja Harjuniityn asemat on merkitty tiivistettäväksi asemanseuduksi. Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntarakenteeltaan tiivistettävät alueet, jotka tukeutuvat ensisijaisesti raideliikenteeseen. Nokian keskustan eteläpuoli on merkitty tiiviiksi joukkoliikennevyöhykkeeksi. Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntarakenteeltaan tiiviit, tiivistettävät tai tiiviinä toteutettavat alueet, jotka tukeutuvat tehokkaaseen joukkoliikennejärjestelmään.
- Kahtalammin ja Harjuniityn välillä on tieliikenteen yhteystarve.
- Kahtalammin ja Porinyhdystien uudet eritasoliittymät
- Kankaantaan kohdalla Porintien yli on voimalinjan yhteystarve.
- Pyhäjärven-Nokianvirran-Kuloveden kulttuurimaisema on maakunnallisesti arvokas maisema-alue.
- Maakunnallisesti arvokkaat Ruolahden, Sarkolan-Vahalahden, Pajulahden-Huhtaan ja Kauniaisten-Kuljun kulttuurimaisemat
- Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt: Kauniaisten ja Kuljun kartanot, Siuronmäki ja rautatieasema, Nokian teollisuuslaitokset, Nokian kirkko ja Maatialan pappila, Pitkäniemen sairaala, Sarkolan ja

Vahalahden kyläkeskukset / Vahalahti sekä Sarkolan ja Vahalahden kyläkeskukset / Sarkola

- Maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt
- Pyhäjärven ja Kuloveden rantojen arkeologisen perinnön ydinalueet
- Pinsiö ja vt 11 pohjoispuoli sen länsipuolella on osa luonnon monimuotoisuuden ydinaluetta. Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät laajat, yhtenäiset ja luontoarvoiltaan maakunnallisesti edustavat luontokokonaisuudet. Alueet ovat osa maakunnan ekologista verkostoa. Merkintä ei rajoita alueen maa- ja metsätalouskäyttöä tai käyttöä haja-asutusluonteiseen rakentamiseen tai loma-asumiseen.

Joukkoliikenteen vaihtopaikat ja liityntäpysäköinti:

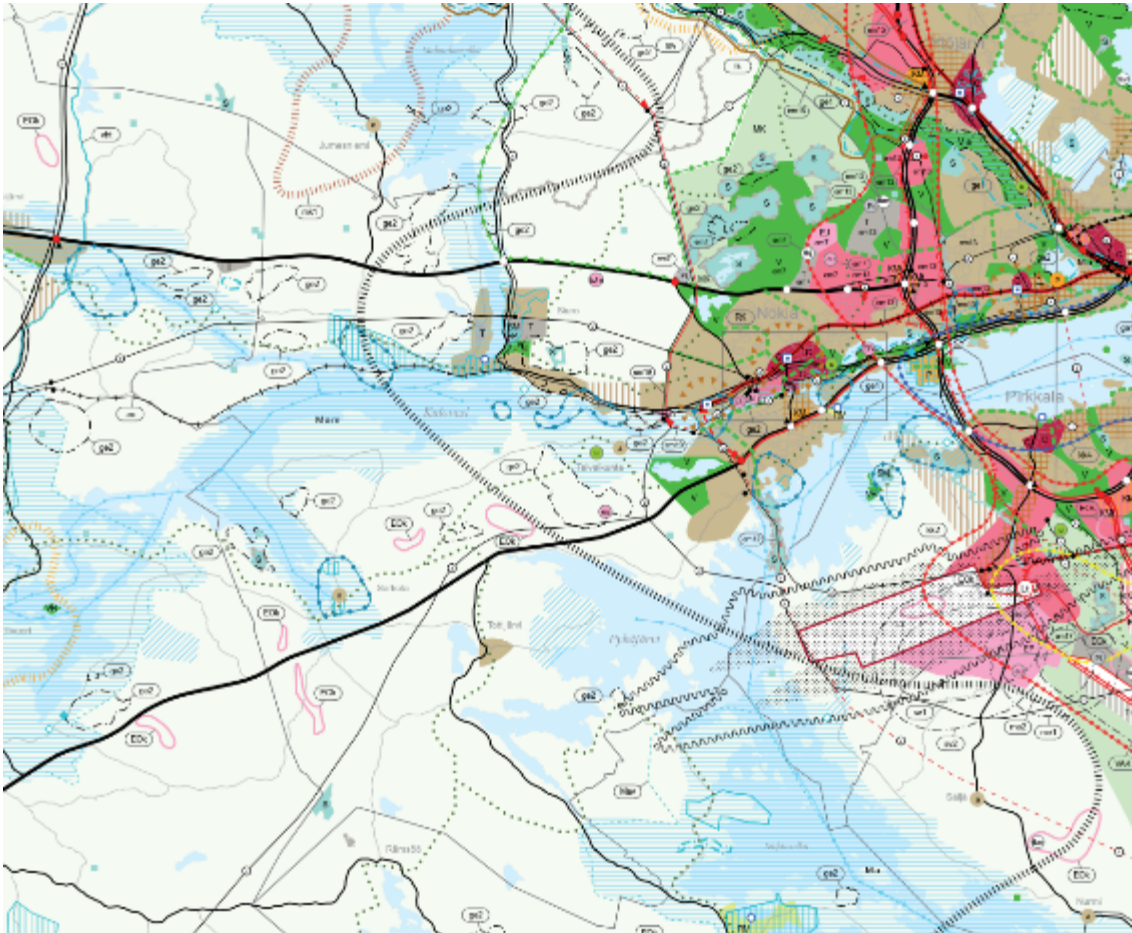
Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 taustaselvityksenä on laadittu Joukkoliikenteen vaihtopaikat ja liityntäpysäköinti Pirkanmaalla Kehittämissuunnitelma.

Selvityksen mukaan laadukas liityntäpysäköintitarjonta:

- • Luo käyttäjälle sujuvan matkaketjun
- • Kasvattaa joukkoliikenteen kulkumuoto-osuutta
- • Vähentää ruuhkia ja liikenteen haittavaikutuksia
- • Keventää tie- ja katuverkon kuormitusta
- • Vähentää tarvetta väyläinvestointeihin ja keskustojen pysäköintipaikkojen lisäämiseen

Sujuvat matkaketjut eri liikennemuotojen välillä lisäävät joukkoliikenteen houkuttelevuutta. Sujuva matka ”ovelta ovelle” edellyttää toimivia vaihtoja kulkumuodosta toiseen. Tässä tärkeässä roolissa ovat hyvin suunnitellut vaihtoyhteydet, asemat ja pysäkit sekä liityntämatkojen ja -järjestelyiden toimivuus ja turvallisuus. Pysäköintipaikkojen käytön tehokkuutta on mahdollista lisätä pysäköintipaikkojen vuoroittaiskäytöllä kahden eri pysäköintitarpeen esimerkiksi liityntäpysäköinnin ja asiakas- tai asukaspysäköinti välillä. Näin pystytään myös jakamaan pysäköintipaikkojen investointiin ja ylläpitoon liittyvät kustannukset ja molemmat osapuolet hyötyvät yhteistyöjärjestelyistä.

Pirkanmaalla liityntäpysäköinnin kehittämisen ykköstavoite on saada liityntäpysäköinnin potentiaali hyödynnettyä osana joukkoliikenteen runkolinjastoa. Jo kaavoitusvaiheessa kuntien tulee luoda edellytykset liityntäpysäköinnille ja toimiville terminaaleille, joiden tarkempi käytettävyys suunnitellaan toteutuksen yhteydessä.

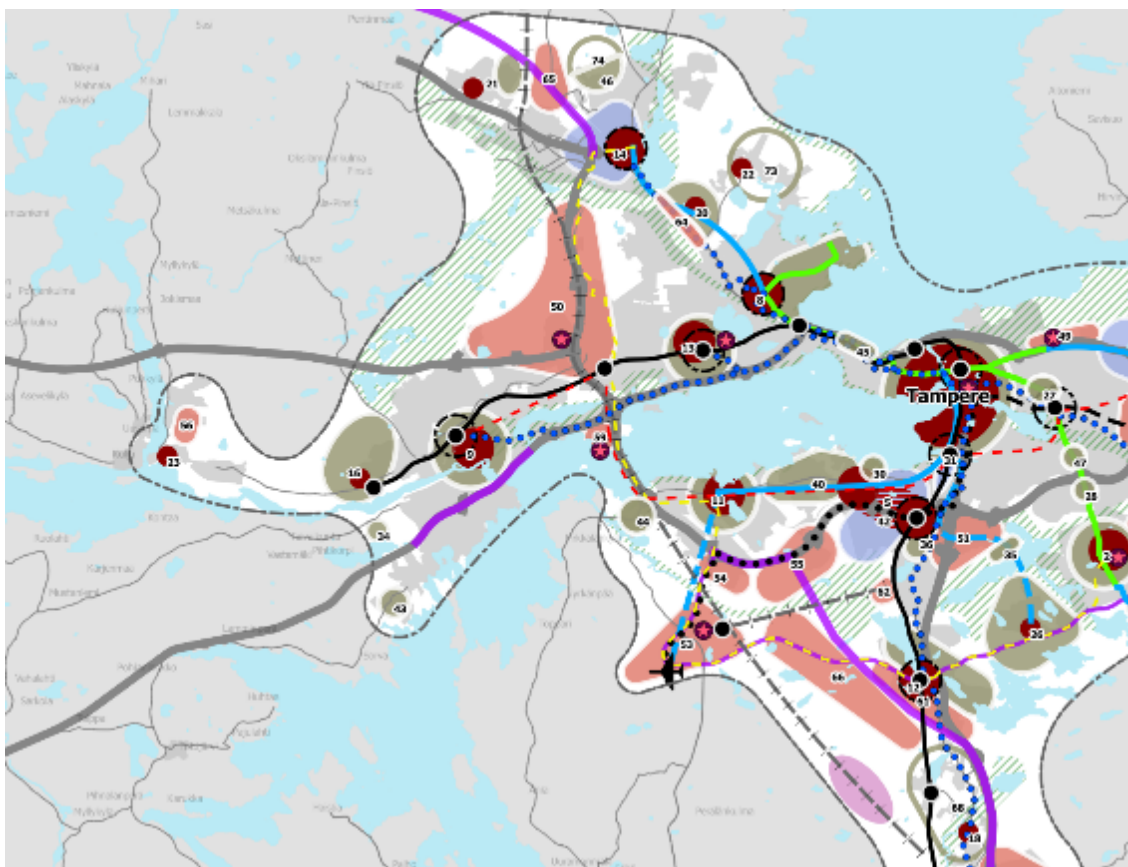
Ote Pirkanmaan maakuntakaavasta.

Enemmän tietoa löytyy Pirkanmaan maakuntakaavan verkkosivuilta:

<https://maakuntakaava2040.pirkanmaa.fi/>

RAKENNESUUNNITELMA JA MAL-SOPIMUS

Tampereen kaupunkiseudun Rakennesuunnitelman 2040+:n tavoitteet hyväksyttiin tammikuussa 2023 ja päivityksen on tarkoitus valmistua vuoden 2023 aikana. Prosessin aikana tarkastetaan edellisen rakennesuunnitelman ratkaisut kasvun, sen kohdentamisen, joukkoliikennejärjestelmän, elinkeinojen ja asuinalueiden osalta. Uutena sisältönä tässä päivityksessä käsitellään viherrakennetta. Rakennesuunnitelma luo lähtökohdat seudun kuntien ja valtio-osapuolen välisille MAL-sopimuksille. Seuraavan MAL-sopimuksen valmistelu käynnistyy syksyllä 2023. Syötteet sopimukselle saadaan rakennesuunnitelmasta.

Ote rakennesuunnitelma 2040 kartasta.

Enemmän tietoa Tampereen seudun rakennesuunnitelmasta ja MAL-sopimuksesta löytyy Tampereen seututoimiston verkkosivuilta:

<https://www.tampereenseutu2040.fi/>

YLEISKAAVAT

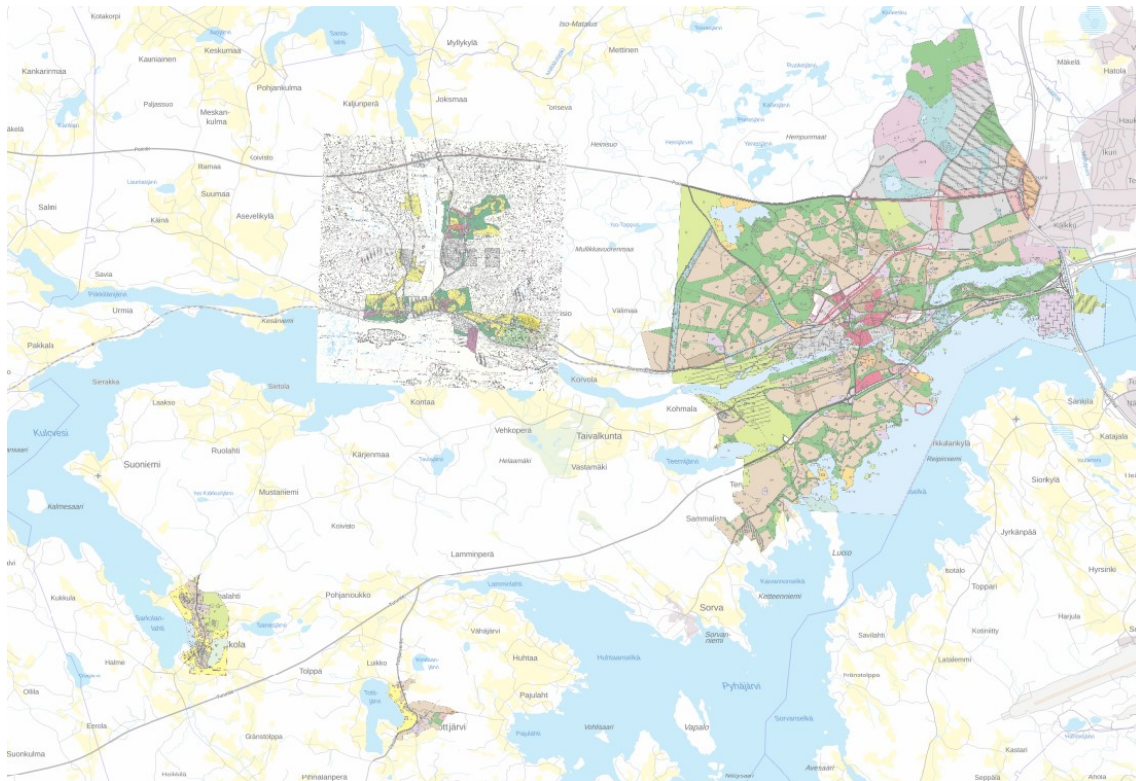
Nokialla on voimassa yhdeksän oikeusvaikutteista osayleiskaavaa ja kolme oikeusvaikutuksetonta osayleiskaavaa.

Nokian voimassa olevat yleiskaavat löytyvät kaupungin verkkosivuilta:
<https://www.nokiankaupunki.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus-ja-maankaytto/voimassaolevat-yleiskaavat/>

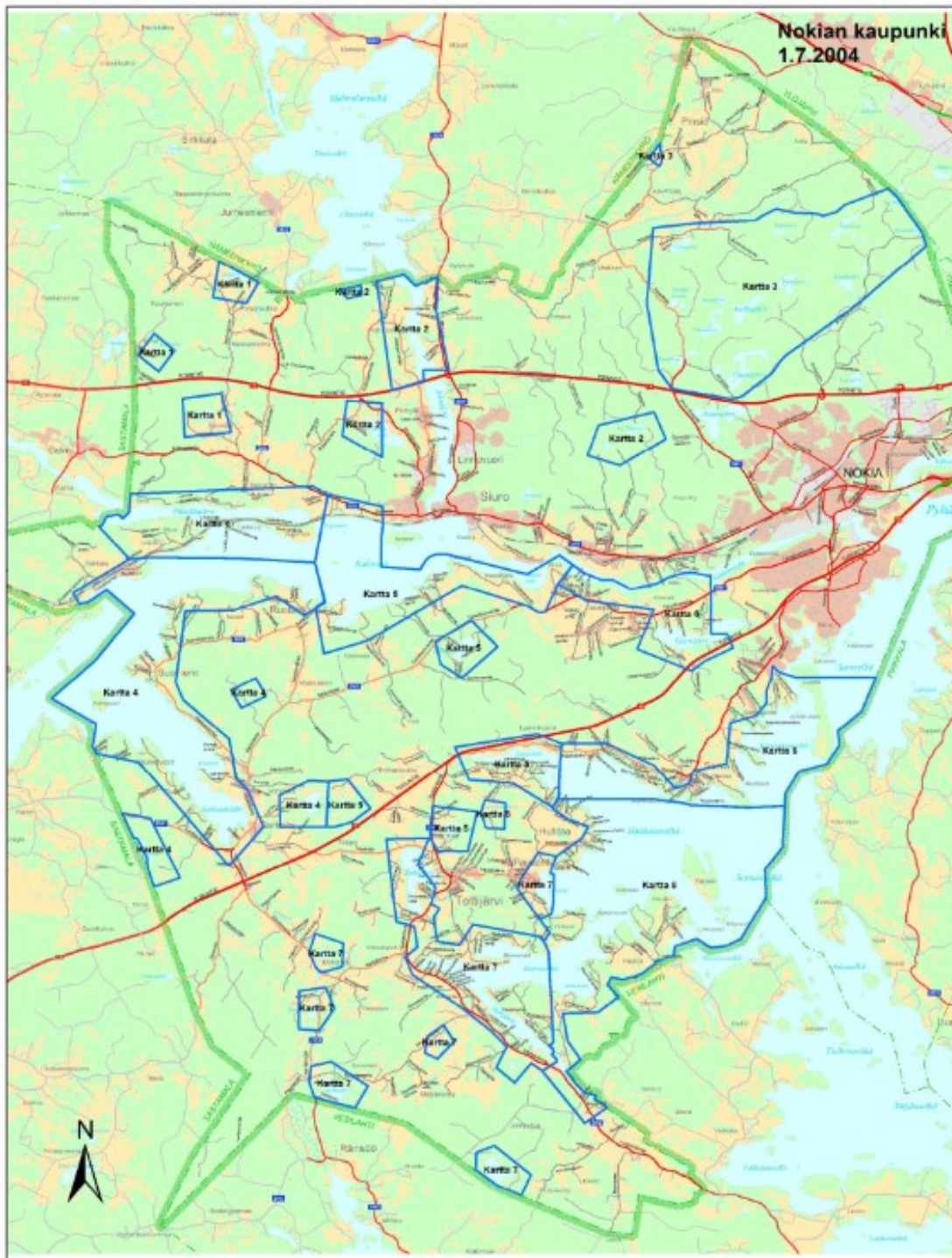
Rantojen loma-asuntorakentamista ohjataan rantaosayleiskaavalla.

Rantaosayleiskaavan kartat löytyvät:

<https://www.nokiankaupunki.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus-ja-maankaytto/rantaosayleiskaava/>

Nokialla voimassa olevat yleiskaavat.

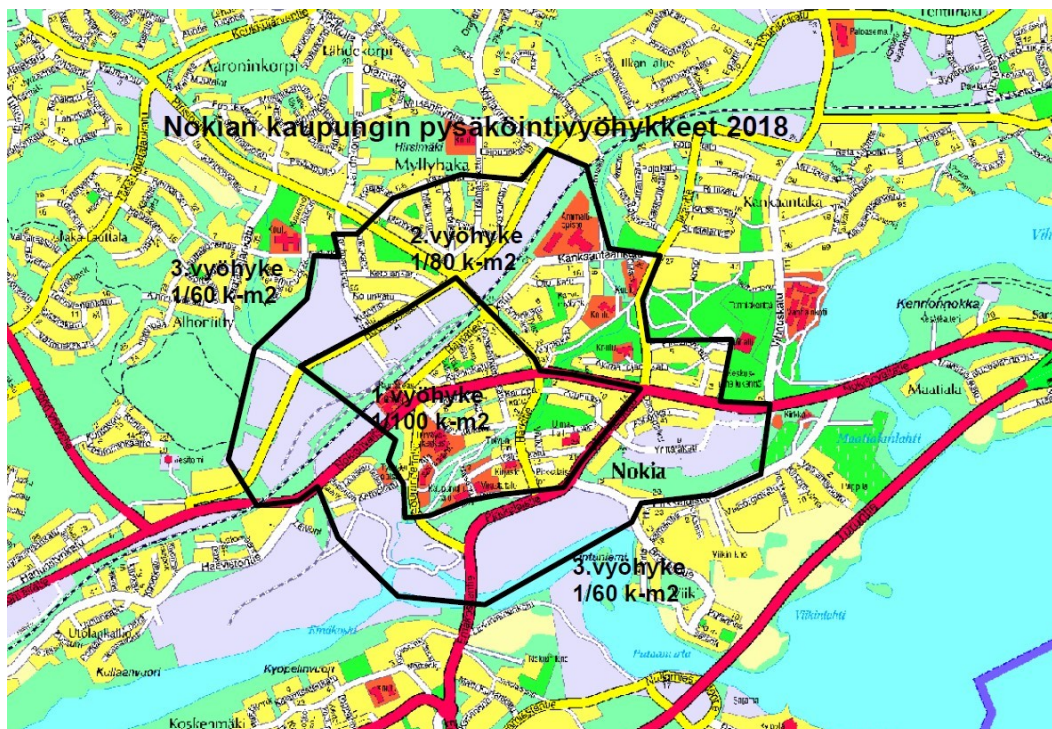
Ranta-alueiden osayleiskaava-alue

ASEMAKAAVAT

Nokiassa on yhteensä noin 3900 hehtaaria asemakaavoitettua aluetta. Vanhimmat asemakaavat on laadittu 1941. Keskustaajaman alueella on voimassa huomattava määrä, yli 100 kpl, asemakaavoja, jotka on laadittu ennen rakennuslain voimaan tuloa ja joiden keski-ikä on yli 65 vuotta.

Nokian kaupungin maapoliittisen ohjelman (kv 18.6.2018 § 52) mukaan uusien alueiden asemakaavoitus kohdistetaan lähtökohtaisesti kaupungin omistamille maa-alueille, koska silloin voidaan hallita alueiden rakentamisaikataulua ja rahoittaa tontinluovutustuloilla alueen toteuttamisesta kaupungille aiheutuvia kuluja. Kaupungilla tulee olla elinkeinotoiminnan ja asumisen tarpeisiin asemakaavoitettua tonttivarantoa vähintään kolmen vuoden suunniteltua tontinluovutusta vastaava määrä.

Asemakaavoissa käytettävät pysäköinnin normit uudistettiin vuonna 2018. Se jakaa Nokian kolmeen vyöhykkeeseen (kv 18.6.2018 § 53). Pysäköintinormin muuttaminen tukee kaupungin strategiaa edistämällä kaupungin kasvua, tiivistämällä kaupunkia, ja mahdollistamalla elävämmän keskustan. Se edistää myös kestävä kehitystä ohjaamalla liikkumistottumuksia kohti kestäviä kulkumuotoja.

Pysäköintinormin kartta

NOKIAN KAUPUNGIN VISIO JA STRATEGIA

Nokian kaupungin vuonna 2021 päivitetty strategia tiivistetysti:

1. Missio eli ydintehtävämme: hyvinvoivat nokialaiset.
2. Visio eli millaista tulevaisuutta tavoittelemme: elinvoimainen ja ekologinen Nokia 2030.
3. Työtämme ohjaavat periaatteet: palvelemme, välitämme, toimimme tuottavasti ja uudistumme.

Strategian painopisteet ja kärkihankkeet:

Hyvinvoiva ja osallistuva nokialainen

Toimimme asukaslähtöisesti sekä kannustamme ja luomme mahdollisuuksia omaehtoiseen toimintaan. Ennakoimme hyvinvointia haastavia ilmiöitä. Vahvistamme nokialaisten omaa vastuunkantoa hyvinvointia edistävillä palveluilla sidosryhmien kanssa. Rakennamme vahvistavan ja turvallisen kasvu- ja oppimispolun sekä mahdollistamme elinikäisen oppimisen.

Politiikkaohjelma: Hyvinvointiohjelma

Kärkihanke: Osallisuuden edistäminen

Kasvua mahdollistava kaupunkirakenne

Turvaamme kaupungin pitkäaikaisen kasvun aktiivisella maapolitiikalla.

Suunnittelemme monipuolisia, kaupunkikuvallisesti laadukkaita asuin- ja yritysalueita sekä rakennamme asemanseutua ja tiivistämme keskustaa. Kehitämme ranta-alueita virkistyskäytölle ja asumiselle. Ennakoimme palveluverkkotarpeet kaupungin kasvaessa. Kehitämme liikenneverkkoamme ja edistämme sujuvaa liikkumista ja asiointia.

Politiikkaohjelma: **Strateginen yleiskaava**

Kärkihankkeet: Elävä ja elinvoimainen keskusta, Rantojen kaupunki, Liikenneyhteyksien ja liikkumisen kehittäminen

Pirkanmaan paras yrityskunta

Edistämme yhdessä yritysten kanssa kansainvälisesti tunnettua bio-, kierto- ja energiatalouden ECO3 –yritysalueita sekä muuta ympäristöystävällistä liiketoimintaa ja liiketoimintojen ekosysteemejä. Tuemme yritysten kasvua ja toimimme aktiivisena kumppanina yritysten kanssa. Toteutamme mahdollisuuksien mukaan pienhankintoja

lähialueilta. Yrityspalveluissa toimimme tehokkaasti ja nopeasti. Toteutamme uusia ratkaisuja työvoiman ja työmarkkinoiden tarpeisiin.

Politiikkaohjelma: Elinkeino-ohjelma

Kärkihanke: ECO3:n jatko-ohjelma

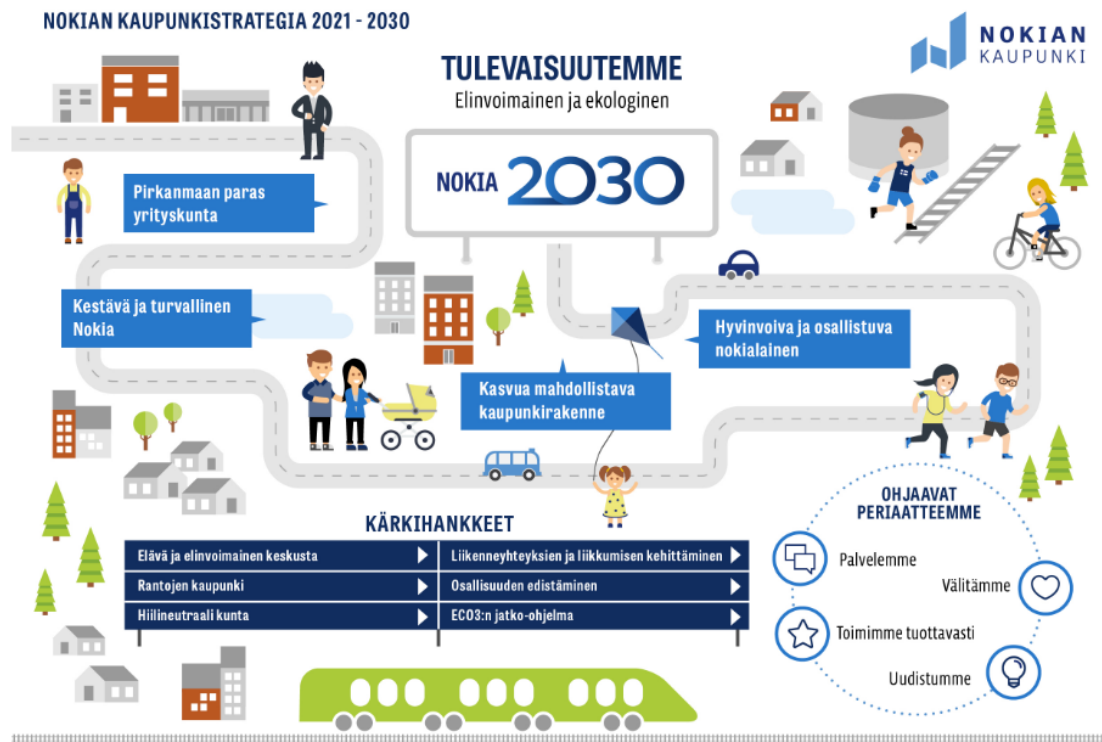
Kestävä ja turvallinen Nokia

Huolehdimme ympäristön kestävydestä ottamalla omassa toiminnassamme käyttöön uusia ekologisesti kestäviä ratkaisuja. Vaalimme luonnon monimuotoisuutta.

Kehitämme yhdenvertaisia mahdollisuuksia luonnossa virkistäytymiseen. Lisäämme elinympäristön siisteyttä ja turvallisuutta.

Politiikkaohjelma: Elinympäristöohjelma

Kärkihanke: Hiilineutraali kunta

Nokian kaupungin strategiakuva

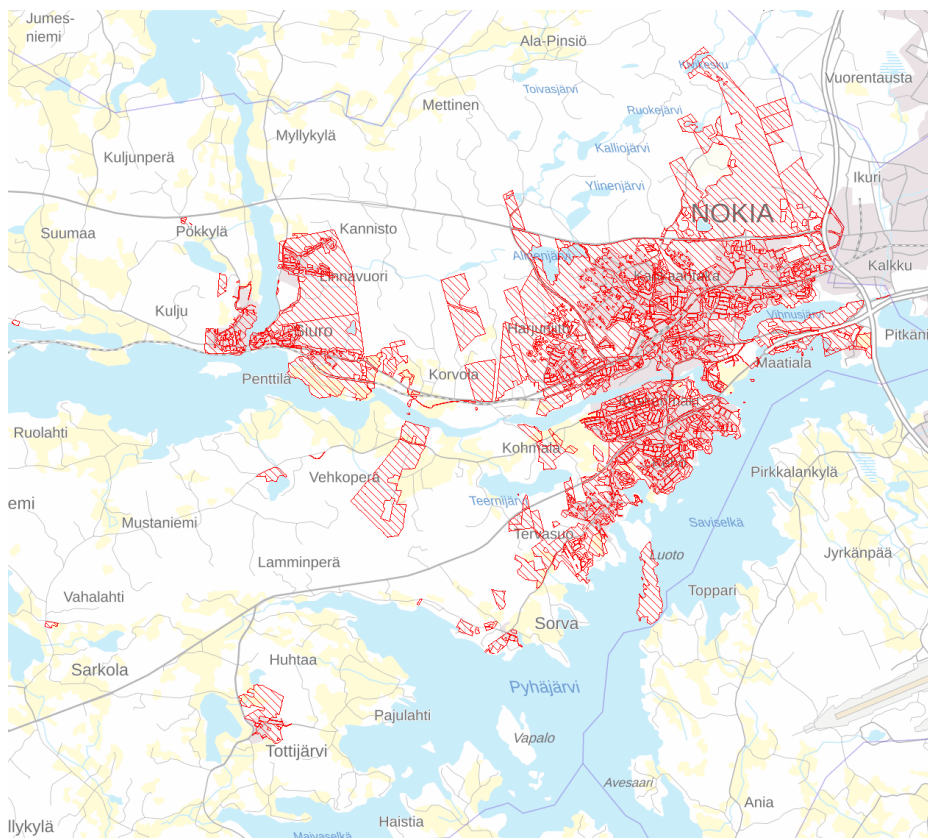
MAAPOLITIIKKA JA MAANOMISTUS

Maapolitiikka ja kaavoitus muodostavat yhdessä kunnan maankäyttöpoliikan, jonka avulla suunnitellaan ja toteutetaan kunnan eri toimintojen tarvitsemat maankäyttöratkaisut.

Maapolitiikan keinot ovat välineitä, jolla varmistetaan, että suunnitelmien mukaan tarvittavat alueet saadaan käyttöön. Käytännössä keinoina ovat maan hankinnan lisäksi esimerkiksi tonttien tai rakennuspaikkojen luovuttaminen, kaavoitukseen liittyvien sopimusten teko sekä yksityisessä omistuksessa olevien tonttien rakentamisen edistäminen.

Kokonaistaloudellisesti tarkasteltuna kaupunkilaisten edun mukaista on hankkia raakamaa kaupungin omistukseen jo hyvissä ajoin ennen yleiskaavoitusta, mutta viimeistään ennen asemakaavoitusta.

Kaupungin maanomistus otetaan huomioon yleiskaavoissa, ja toisaalta yleiskaavat ohjaavat maanhankinnan tulevia painopistealueita. Pitkjänteisen ja suunnitelmallisen kehittämisen mahdollistamiseksi asuntorakentamisen ja työpaikkatoimintojen laajenemisalueita on tulevaisuudessa varattava kaupunkirakenteen reuna-alueille. Näillä alueilla on tärkeää pyrkiä hankkimaan keskeisimmät maa-alueet kaupungin omistukseen.

Nokian kaupungin maanomistus kunnan alueella merkitty punaisella rasterilla.

4. YLEISKAAVAN TARVE JA TAVOITTEET

Yleiskaavan tavoitteet muodostetaan suunnittelutilanteen ja kaavaprosessin aikana esille nousevan tiedon ja näkemysten pohjalta. Yleiskaavan tavoitteet voivat prosessin aikana muuttua.

Yleiskaavan keskeinen tavoite on määrittellä kaupungin tahtotila siitä, minne rakennetaan ja missä palvelut ovat. Yleiskaavatyön käynnistäminen kertoo kaupungin tahtotilan siitä, että tavoitteena on tulevaisuudessakin olla kasvukunta.

Strategisen yleiskaavan tavoitteena on vastata tulevaisuuden asumisen, työnteon ja liikkumisen muuttuvaan toimintaympäristöön tavoittelemalla rohkeasti uusia rakentamisen malleja, muotoja ja toimintatapoja.

Strategisella yleiskaavalla ei korvata voimassa olevia yleis- ja asemakaavoja ja selvitettävien alueiden osalta aluevaraukset ovat suuntaa-antavia. Niiden tarkempaa suunnittelua ohjataan yleiskaavoilla.

Asuminen

Uusien asuntojen tarpeeseen vaikuttaa eniten väestönkasvu, joka tällä hetkellä muodostuu enemmän kaupunkiin muuttavista kuin Nokialla syntyvistä uusista asukkaista. Myös asuntokuntien koko ja asumismielitymykset vaikuttavat asuntojen tarpeeseen. Tulevaisuudessa perhekoot pienenevät, ja entistä useampi asuu yksin. Osin tämä johtuu yli 74-vuotiaiden ikäryhmän nopeasta kasvusta. Toisaalta myös uudet asumisen muodot kuten yhteisöasuminen, uuden tyyppiset palveluasumisen mallit ja minitalot ovat tulevaisuudessa nykyistä yleisempiä.

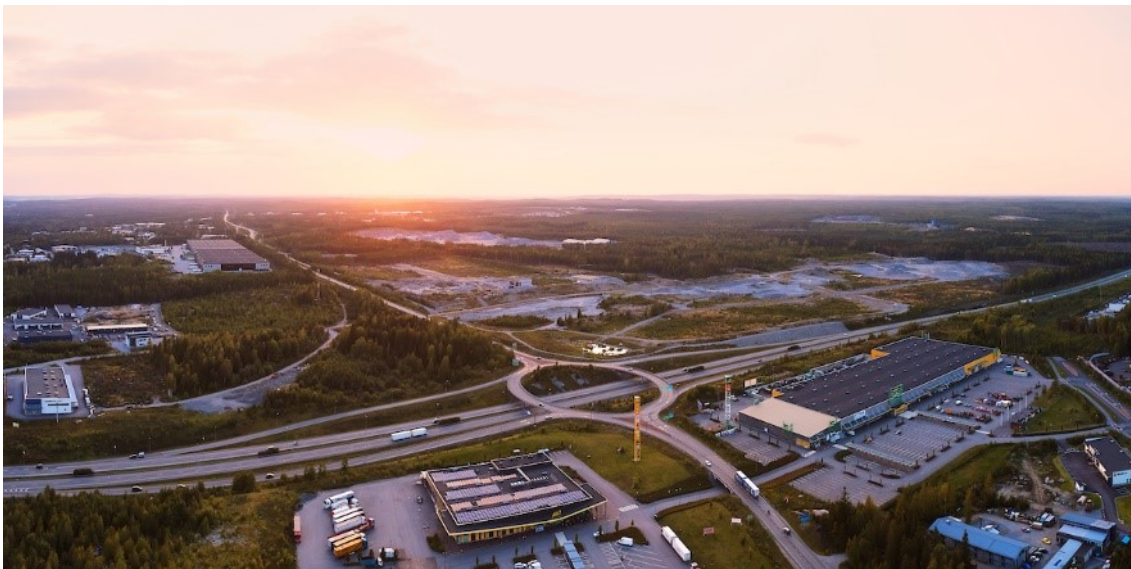
Kaupungin väestönkasvu on suuntautunut viime aikoina entistä voimakkaammin jo rakennetuille alueille. Myös seuraavina lähivuosina on tärkeää keskittää voimavaroja keskustan kerrostalorakentamisen ja jo rakennettujen tonttien tiiviimmän rakentamisen kehittämiseen. Olemassa olevan kaupunkirakenteen tiivistäminen on sekä taloudellista että ekologista, ja tätä kehitystä on syytä tukea jatkossakin.

Olemassa olevan taajamarakenteen sisällä on monia tarkastelua vaativia kysymyksiä, kuten keskustan ja asemanseudun kehittäminen, rantojen monimuotoinen hyödyntäminen ja palveluverkoston muutokset. Osa näistä esiin tulleista kysymyksistä voidaan ratkaista ja toteuttaa asemakaavoituksella tai muun suunnittelun avulla. Koko kaupungin kattavalla tarkastelulla voidaan kuitenkin saavuttaa tasapainoisempi näkemys pidemmällä tähtäimellä.

Liikenne

Liikenteelliseltä sijainniltaan Nokia sijoittuu erinomaisesti Tampere-Pori junaradan sekä Valtateiden 3, 11 ja 12 varrelle. Nokian sisäinen liikenneverkko on kohtuullisen kattava, mutta uusi maankäyttö aiheuttaa väistämättä painetta olemassa olevalle verkolle. On mahdollista, että maankäytön muutokset edellyttävät myös uusien yhteyksien rakentamista tai muita liikenneverkollisia ratkaisuja.

Nokian strategiassa on päämääränä kestävä liikuminen, eli jalankulun, pyöräilyn ja julkisen liikenteen osuuksien kasvattaminen. Liikkumista tarkastellaan yleiskaavaprosessissa ensisijaisesti maankäytön suunnittelun mahdollisuuksien näkökulmasta. Samanaikaisesti käydään tärkeää keskustelua myös liikennepolitiikan välineistä ja liikennejärjestelmästä toimivana kokonaisuutena.

Työpaikat

Kaupungin elinvoimaan vaikuttaa keskeisesti yritykset ja elinkeinotoiminta. Kaupungissa on perinteisesti ollut vahva teollisuussektori. Julkisilla ja yksityisillä palveluilla sekä vähittäiskaupalla on myös suuri rooli työllistäjinä. Nokialla on keskeisen sijaintinsa johdosta hyvät edellytykset teollisuudelle ja logistiikalle palvelu Tampereen seutua.

Yleiskaavassa määritellään, missä näiden työpaikka- ja teollisuusalueiden olisi parasta sijaita. Työpaikkojen sijoittumisen suunnittelussa keskeistä ovat muutosketteryys, joustavat toimitilat, yhteistilat sekä erityyppisille toimintoille profiloituneet alueet, joissa toimijat löytävät yhteistyömahdollisuuksia saman alueen sisällä toimivista yrityksistä. Uusia työpaikka-alueita on tarpeen suunnitella erityisesti valtateiden 11 ja 12 varrelle.

Nokialaisista työssäkävivistä monen työpaikka sijaitsee Tampereella tai Tampereen seudulla, minkä johdosta sujuva työmatkaliikenne on tärkeää. Työelämän muutoksilla on vaikutusta myös maankäytön suunnitteluun.

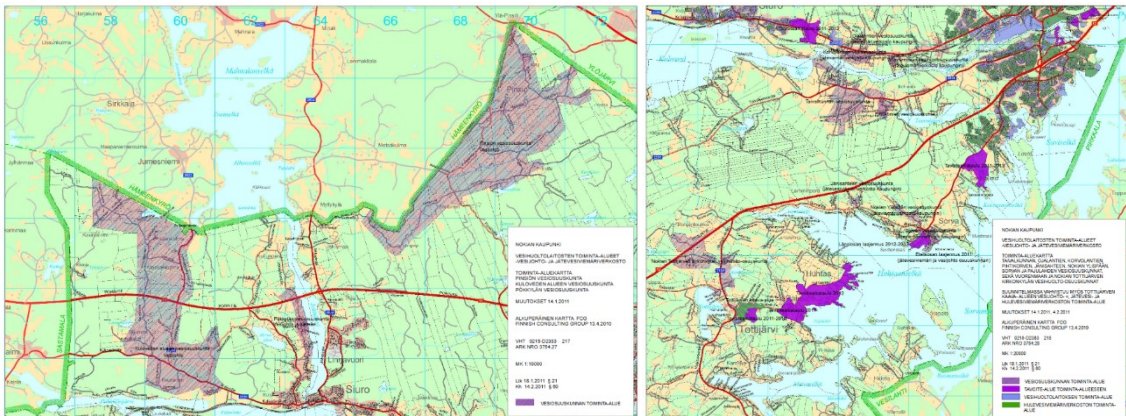
Palvelut

Kaupungin tarjoamien palveluiden suunnittelua ja sijoittumista pohditaan yhteistyössä kaupungin palvelualueiden kanssa. Uusilla ja täydentyvillä asuinalueilla palveluiden mitoituksen tulee olla ennakoivaa ja suunnitelmallista. Esimerkiksi koulujen ja päiväkotien sijainnit ovat tärkeä osa kaupunkilaisten arkea. Palveluverkkoon kuuluvat myös kulttuurilaitokset kuten kirjasto ja museot sekä liikunta- ja virkistyspalvelut.

Kaupungin tarjoamien palveluiden rinnalla on tärkeä muistaa, että myös yksityinen ja järjestösektori tulevat tulevaisuudessa tarjoamaan useita palveluita. Väestön ikääntymisen tuomat haasteet tulee huomioida myös maankäytön suunnittelussa.

Vesihuolto

Nokian Vesi Oy huolehtii vedenjakelusta ja –puhdistuksesta Nokialla. Lisäksi Nokialla toimii vesiosuuskuntia.

*Vesiosuuskuntien toiminta-alueet Pinsiö,
Kulovesi Pökkylä sekä Etelä-Nokia*

Luonto- ja virkistysalueet

Kaupunkilaisten hyvinvointia ja terveellisiä elintapoja tukevat monipuoliset vapaa-ajan toiminnot, kuten kulttuuri- ja liikuntapalvelut. Nokian luonto on varsin monipuolinen. Viherverkoston osat, virkistys ja urheilualueet ja -reitit, luonnonsuojelualueet (esim. Natura-alueet) sekä maa- ja metsätalousvaltaiset alueet muodostavat mielenkiintoisen mosaiikin.

Vesistöistä merkittävämpiä ovat Pyhäjärvi, Nokianvirta, Kulovesi ja Jokisjärvi. Keskustan läpi virtaavat Laajanoja ja Kyyninoja ovat tärkeä osa keskustan viherympäristöä. Myös pienemmät vesistöt ja rakennettujen alueiden hulevesirakenteet ovat merkittävä osa siniverkostoa. Rantojen käytön monimuotoinen kehittäminen on yksi kaupungin keskeisistä tavoitteista. Lisäksi hulevesien hallintaa on tavoitteena kehittää edelleen.

Kulttuuriympäristö

Nokiassa on vaalimisen arvoisia arkeologinen kulttuuriperinnön kohteita sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia ja alueita, joista osa liittyy valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen kokonaisuuteen ja ovat kansallisesti merkittäviä.

Nokian teollista historiaa edustavat Nokianvirran Emäkosken varrelle perustetut metsä- ja kumiteollisuuden teollisuuslaitokset muodostavat historiallisesti laajan, kerroksellisen ja arkkitehtonisesti arvokkaan kokonaisuuden, joka on edelleen teollisessa käytössä. Kuloveden ja Piikkilänjärven rannan viljelymaisemassa sijaitsevat Kauniaisten ja Kuljun kartanot runsaine rakennuskantoineen ja puistoineen taas edustavat 1900-luvun alussa vallinnutta kartanoarkkitehtuuri-ihannetta. Pitkäniemen sairaalaympäristö on säilynyt alkuperäisessä asussaan lukuun ottamatta vähäistä lisärakentamista. Sairaaloiminnan siirtyessä pois alueelta sen uuden käytön suunnittelu on tullut ajankohtaiseksi.

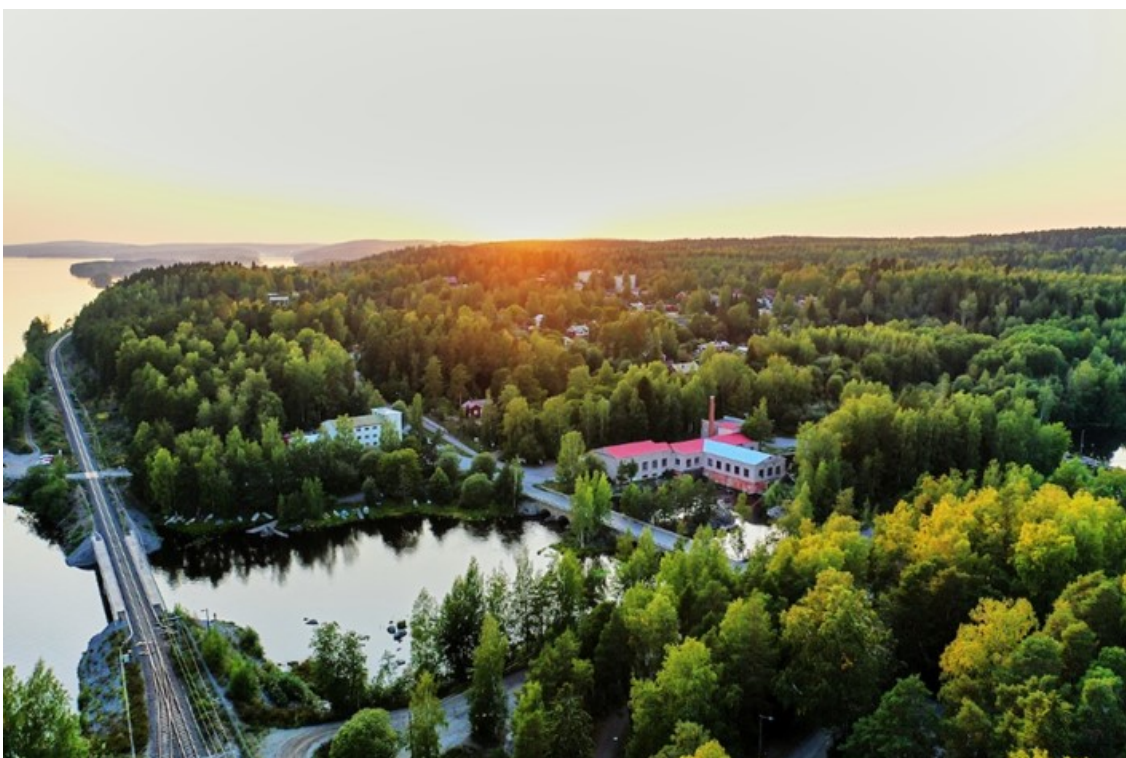
On mahdollista, että osa aikaisemmin arvokkaina pidetyistä kohteista on saattanut jo päästä huonoon kuntoon, tai ne eivät muuten enää ole säilyttämisen arvoisia. Toisaalta viime vuosikymmeninä on rakennettu edustavia kohteita, joita ei ole vielä luokiteltu kulttuurihistoriallisesti merkittäviksi.

Vuonna 2001 on laadittu Nokian kulttuuriympäristöohjelma (Teivas ja Tulonen). Kulttuuriympäristötietoa päivitetään huomioiden erityisesti ne alueet, joissa maankäyttöön tulee muutoksia. Selvityksiä laaditaan yleis- ja asemakaavoja valmisteltaessa. Vuorovaikutusta käydään erityisesti selvityksessä tarkasteltavien rakennusten kiinteistönomistajien kanssa.

Kaavan tavoitteita ovat:

- Kaupungin kasvusuuntien ja uusien alueiden toteutustavan määrittely
- Elinvoiman kehittäminen
- Uudet yritysalueet

- Keskustan ja muiden taajama-alueiden tiivistäminen
- Aseman seudun kehittäminen
- Uudet junaseisakkeet Harjuniityssä ja Siurossa
- Joukkoliikenteen kehittäminen
- Jalankulun- ja pyöräilyn olosuhteiden parantaminen
- Kulttuuriympäristön vaalimisen edistäminen
- Rantojen monimuotoinen hyödyntäminen
- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

5. YLEISKAAVAN TIETOPOHJA JA LAADITTAVAT SELVITYKSET

Yleiskaavan valmistelussa hyödynnetään uusinta saatavissa olevaa tietoa.

Valtionhallinto, Pirkanmaan liitto ja Tampereen seututoimisto ovat laatineet lukuisia ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin ja maankäyttöllisiin teemoihin liittyviä selvityksiä, joita hyödynnetään tarpeen mukaan yleiskaavan tietopohjana ja tavoitteiden muodostamisen tukena.

Nokian kaupungin Kaupunkikehityspalvelut on viimevuosina tehnyt ja teettänyt useita selvityksiä liittyen mm. viherympäristöön, luontoarvoihin, kulttuuriympäristöön,

raideliikenteen kehittämiseen, liikenteen toimivuuteen, yhdyskuntarakenteen tiivistämiseen, matkakeskuksen kehittämiseen, rantojen käyttöön, hulevesien hallintaan ja keskustan kehittämiseen. Selvityksiä on laadittu vireillä olevien osayleiskaavojen ja asemakaavojen, luonnon monimuotoisuusohjelman ja rakennusjärjestyksen uudistamisen tueksi. Lisäksi yleiskaavatyössä tärkeänä tietopohjana ja lähtökohtana ovat myös kaupungin muiden hallintokuntien ohjelmat, selvitykset ja suunnitelmat.

Uusien selvitysten aineistoina hyödynnetään valtionhallinnon, Pirkanmaan liiton, seututoimiston ja naapurikuntien ylläpitämiä tietokantoja sekä vuorovaikutuksen kautta saatua tietoa. Selvityksiä ja analyyseja teetetään konsulttitöinä ja tehdään kaupungin omana työnä. Selvitykset julkaistaan kaava-aineistojen liitteenä ja keskeisimmät johtopäätökset kuvataan kaavaselostuksessa.

6. YLEISKAAVAPROSESSI JA VAIHEET

Strategisen yleiskaavan laatiminen on usean vuoden prosessi. Sen valmisteluvaiheisiin on hyvä varata riittävästi aikaa, jotta varmistetaan laaja vuorovaikutus ja hyvä lopputulos.

Strategisen yleiskaavan aikataulua tarkennetaan koko prosessin ajan. Tavoitteena on, että kaava saadaan hyväksymiskäsittelyyn vuonna 2024.

Prosessin kanssa samaan aikaan valmistellaan myös tarkempia maankäytön suunnitelmia. Nämä voivat olla oikeusvaikutteisia osayleiskaavoja tai kaavarunkoja asemakaavoituksen pohjaksi. Näistä suunnitelmista tiedotetaan erikseen mm. kaupungin kaavoituskatsauksen yhteydessä.

ALOITUSVAIHE, TEEMATARKASTELUT

Yleiskaavaprosessin aloitusvaiheessa laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja kaavan työohjelma sekä määritellään kaavan alustavat tavoitteet ja teemakokonaisuudet. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa (OAS) päivitetään ja siihen voidaan tehdä tarkennuksia, kunnes kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville.

Kaavatyölle asetettu ohjausryhmä käsittelee osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa ja työohjelmaa. Kaava kuulutettiin vireille, kun kaupunkikehityslautakunta päätti osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisesta 26.5.2020 § 142.

Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu (MRL 66 §, MRA 18 §) pidettiin 15.1.2020 Pirkanmaan ELY -keskuksessa. Kaavatyön edetessä järjestetään tarpeen mukaan työneuvotteluita, joissa on mahdollista täsmentää esimerkiksi lisäselvitystarpeita.

VALMISTELUVAIHE JA KAAVALUONNOS

Strategisen yleiskaavan valmisteluvaiheessa järjestettiin yleisölle avoin työpaja kirjasto- ja kulttuuritalo Virrassa 1.6.2022. Työpajassa kehittyneet ajatukset ja ideat on otettu huomioon kaavaluonnoksen valmistelussa. Työpajasta on laadittu kooste.

Kaavaluonnoksen nähtävilläoloaikana järjestetään yleisötilaisuus ja viranomaisilta pyydetään lausunnot kaavaluonnoksesta.

Kaavatyölle asetettu ohjausryhmä käsittelee kaavan aineistoja kokouksissaan kaavatyön edetessä.

Kaavaluonnoksen ja käydyn vuorovaikutuksen pohjalta valmistellaan yleiskaavaehdotus.

EHDOTUSVAIHE

Ehdotusvaiheessa tehdään tarvittavia lisäselvityksiä aiheista, jotka vuorovaikutuksessa tai muuten todetaan tärkeiksi kaavaratkaisun hyväksymisen kannalta. Kaavaselistusta ja vaikutusten arviointia täydennetään.

Kaavatyölle asetettu ohjausryhmä käsittelee kaavaehdotusta.

Yleiskaavaehdotus asetetaan nähtävillä kaupunkikehityslautakunnan päätöksellä. Kaavaehdotusta esitellään yleisötilaisuudessa. Nähtävillä olo aikana osallisella on oikeus jättää muistutus. Mahdollinen muistutus on toimitettava kaupungille ennen ehdotuksen nähtävillä olo ajan päättymistä (MRL § 65 ja MRA § 19).

Kaavaehdotuksesta pyydetään tarvittavat lausunnot viranomaisilta (MRA 20 §). Lausunnot ja muistutuksia hyödynnetään ehdotusta viimeisteltäessä, ja niihin laaditaan kirjalliset vastineet. Muistutuksiin annetaan vastine hyväksymisen yhteydessä. Tarvittaessa pidetään viranomaisneuvottelu, ennen yleiskaavan viemistä hyväksymiskäsittelyyn.

Kaavaehdotus viimeistellään kaavaehdotuksesta saatujen muistutusten ja lausuntojen perusteella. Ehdotukseen voidaan vielä tehdä pieniä muutoksia kaavakartalle ja

selostusta täydennetään tarpeellisin osin. Mikäli kaavaa joudutaan muuttamaan olennaisesti nähtävillä olon jälkeen, asetetaan se uudelleen nähtävillä (MRA § 32).

HYVÄKSYMISVAIHE

Yleiskaavan hyväksyy kaupunginvaltuusto (MRL § 37). Yleiskaava on tavoitteena hyväksyä vuonna 2024.

Hyväksymistä koskevasta päätöksestä, josta ilmenee kaupungin perusteltu kannanotto (vastine), ilmoitetaan kuulutuksella tiedottamisesta sovitulla tavalla.

Ilmoitus lähetetään niille viranomaisille, kunnan jäsenille ja muistutuksen tehneille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja jättäneet yhteystietonsa kaavan ollessa julkisesti nähtävillä. (MRL 67 § ja MRA 94 §)

Hyväksymispäätökseen voi hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin kuntalaissa säädetään (MRL 188 §).

Yleiskaava tulee voimaan, kun lainvoiman saaneesta päätöksestä ilmoitetaan kuulutuksella, kuten edellä on mainittu. Voimaan tullut yleiskaava saatetaan sovitulla tavoilla tiedoksi MRA § 95 mukaisesti.

7. VUOROVAIKUTUSSUUNNITELMA, OSALLISTUMISTILAISUUDET JA ALUSTAVA AIKATAULU

Kaavatyöllä on oma verkkosivu: nokiankaupunki.fi/strateginenyleiskaava.

OSALLISTUMISTILAISUUDET

Ohjausryhmä- kokoontuu ennen aineistojen viemistä päätöksen tekoon koko kaavaprosessin ajan.

Viranomaiset- Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 15.1.2020. Kaavatyön aikana viranomaisten kanssa järjestetään tarvittaessa työneuvotteluja. Toinen viranomaisneuvottelu pidetään tarvittaessa kaavaehdotuksen nähtävillä pidon jälkeen.

Valtuutetut- Valtuustoinfoja pidetään tarvittaessa. Valtuusto hyväksyy strategisen yleiskaavan.

Lautakunnat- kaupunkikehityslautakunta päättää kaava-aineistojen nähtävälle asettamisesta. Muilta lautakunnilta pyydetään lausunnot nähtävilläoloaikoina. Lautakuntien edustajat voivat osallistua kaavan osallistumistilaisuuksiin.

Strategisen yleiskaavan valmisteluvaiheessa järjestettiin kaikille avoin työpaja kirjasto- ja kulttuuritalo Virrassa 1.6.2022.

Kaavaluonnos ja -ehdotusvaiheessa pidetään kaavaehdotuksen esittelytilaisuus nähtävilläolo aikana.

8. VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Vaikutusten arviointi laaditaan suunnitteluprosessin yhteydessä asiantuntija-arviona ja sen tarkoituksena on tuottaa suunnittelijoille, osallisille ja päättäjille tietoja kaavan toteuttamisen vaikutuksista, niiden merkittävydestä ja mahdollisuuksista haitallisten vaikutusten lieventämiseen. Arvioinnin pohjana käytetään olemassa olevia lähtötietoja ja selvityksiä, kaavaprosessin kuluessa laadittavia selvityksiä ja suunnitelmia sekä viranomaisten ja osallisten kannanottoja. Vaikutusten arviointia hyödynnetään laadittaessa eri alueille sopivia maankäyttöperiaatteita.

Yleiskaavan vaikutuksia arvioidaan työn eri vaiheissa, jolloin vaikutusten arviointi on myös osa suunnitteluprosessia.

Vaikutuksia arvioidaan:

- alue- ja yhdyskuntarakenteeseen
- elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin
- palveluihin ja palveluverkkoon
- liikenteeseen
- ihmisten elinoloihin ja elinympäristöihin
- taajamakuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön
- luontoon ja luonnonvaroihin
- ilmastoon
- muihin suunnitelmiin ja kaavoitukseen

9. STRATEGISEN YLEISKAAVAN OIKEUSVAIKUTUKSET JA TOTEUTTAMINEN

Yleiskaava on suunnitelma, joka ohjaa kaupungin yhdyskuntarakenteen, kulkuyhteyksien ja viherverkostojen kehittämistä. Yleiskaavassa sovitetaan yhteen maankäytön eri toimintoja pitkällä aikavälillä.

Strateginen yleiskaava on nimensä mukaisesti strateginen suunnitelma. Se pohjautuu Nokian kaupunkistrategiaan ja siinä asetettuihin strategisiin painopisteisiin. Nokian visiona on olla elinvoimainen ja ekologinen kunta ja missiona on hyvinvoivat nokialaiset. Strategisella yleiskaavalla pyritään vastaamaan etenkin kaupunkistrategiassa osoitettuun painopisteeseen "kasvua tukeva kaupunkirakenne".

Strateginen yleiskaava on tärkeä osa kaupunkistrategian toteuttamista. Tavoitteena onkin, että strateginen yleiskaava päivittyisi jatkossa kaupunkistrategian mukaisesti ja olisi siten päivittyvä kuva Nokian kaupungin maankäytön nykytilasta ja tulevaisuudesta. Strateginen yleiskaava ei kumoa voimassa olevia yleiskaavoja.

Strateginen yleiskaava laaditaan koko Nokian kaupungin alueelle. Sillä pyritään määrittämään Nokian roolia Tampereen kasvavalla kaupunkiseudulla ja kaupungin eri osien painopisteitä ja kehittämiskohteita. Strategisen yleiskaavassa tehdään valintoja pitkän aikavälin painotuksista. Kaavan tavoitevuotena on vuosi 2040, joka on yhdenmukainen seudullisten ja maakunnallisten suunnitelmien kanssa.

10. TIEDOTTAMINEN JA YHTEYSTIEDOT

Kaava-aineistot ja -asiakirjat

Strategisen yleiskaavan etenemistä voi seurata kaavan verkkosivuilla:

nokiankaupunki.fi/strateginenyleiskaava/

Kaavan verkkosivuille lisätään aineistoja niiden valmistuttua ja kaupunkikehityslautakunnan päätösten jälkeen. Aineistot ovat nähtävillä ja ladattavissa koko kaavaprosessin ajan.

Nähtäville asetettavat kaava-asiakirjat löytyvät nähtävillä olo aikana kaupungin virastotalon (Harjukatu 21) 3. krs ilmoitustaululla tai kaupungin verkkosivuilla.

Tiedottaminen

Nokian kaupunki tiedottaa kaavan etenemisestä ja osallistumismahdollisuuksista avoimesti ja mahdollisimman laajalle joukolle.

Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman, valmisteluaineiston ja kaavaehdotuksen aineistojen nähtävillä pidosta tiedotetaan kuulutuksilla, jotka julkaistaan Nokian Uutiset-lehdessä ja kaupungin verkkosivuilla.

Kaava-aineistojen nähtävillä pidosta sekä yleisötilaisuuksista, työpajoista ja muista osallistumismahdollisuuksista tiedotetaan virallisten kuulutusten lisäksi myös kaavan verkkosivulla.

Mielipiteet, muistutukset ja lausunnot:

Kaavan aloitus- ja valmisteluvaiheessa osalliset voivat esittää mielipiteitään myös ottamalla yhteyttä kaavan valmistelijoihin. Palautteen antamiseen ei ole määritelty tiettyä formaattia, vaan se voi olla vapaasti muotoilu. Palaute toivotaan kirjallisena, karttana tai kuvana, jotta se voidaan dokumentoida tarkasti.

Aloitusvaiheessa pidetään viranomaisneuvottelu, johon kutsutaan ne viranomaiset, joiden toimialaa asia saattaa koskea. Valmisteluaineistosta pyydetään keskeisten viranomaistahojen lausunnot valmisteluaineistojen nähtävillä olo aikana.

Kaavaehdotus asetetaan nähtäville 30 vuorokauden ajaksi. Nähtävillä olo aikana osalliset voivat jättää muistutuksen. Muistutus on jätettävä ehdotuksen nähtävillä olo aikana. Muistutuksiin annetaan kirjallinen vastine kaavan hyväksymisen yhteydessä. Niille muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa, on ilmoitettava kunnan perusteltu vastine esitettyyn muistutukseen ennen kaavan viemistä hyväksymiskäsittelyyn.

Ennen hyväksymiskäsittelyä pidetään tarvittaessa toinen viranomaisneuvottelu.

Muistutukset ja lausunnot tulee toimittaa kirjeenä osoitteeseen:

Nokian kaupunki, Kirjaamo, kaupungintalo Harjukatu 23, 2. kerros 37100 Nokia
tai sähköpostitse osoitteeseen: kaupunkikehityspalvelut@nokiankaupunki.fi.

Edellä mainittuihin osoitteisiin voi jättää myös aloitus- ja valmisteluvaiheen mielipiteitä.

Strategisen yleisaavan hyväksyy kaupunginvaltuusto. Valtuuston hyväksymispäätöksestä on mahdollisuus valittaa Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen 30 vuorokauden kuluessa päätöspöytäkirjan julkaisemispäivästä lukien.

Muutoksenhakuohjeet ilmoitetaan hyväksymispäätöksen pöytäkirjan yhteydessä.

Kaavoitusviranomainen:

Kaavatyötä ohjaa maankäyttöjohtaja yhdessä perustettavan ohjausryhmän kanssa. Asiakirjojen nähtävillä asettamisesta päättää kaupunkikehityslautakunta. Strategisen yleiskaavan hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Kaavan laatija ja yhteyshenkilöt:

Nokian kaupunki, Kaupunkikehityspalvelut, maankäyttö, kaavoitusyksikkö

maankäyttöjohtaja Kari Stenlund 044 486 1609

kaavoitusarkkitehti Johanna Fingerroos 040 133 4235

kaavoitusarkkitehti Sarianna Sievi-Korte 040 192 7750

kaavasuunnittelija Markus Aittola 044 486 1622

kaavasuunnittelija Minna Aittola 044 486 0991

etunimi.sukunimi@nokiankaupunki.fi

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadut lausunnot ja mielipiteet:

Lausunto/Mielipide	Vastine
<p>Perusturvalautakunta, 18.08.2020:</p> <p>Perusturvalautakunta antaa lausuntonaan, että kaavoituksessa on terveyden ja hyvinvoinnin kannalta tärkeää ottaa huomioon kuntalaisten yhdenvertaisuus kulttuuri-, virkistys- ja liikuntapaikkojen tavoitettavuudessa. Huomioitava myös julkisen liikenteen saavutettavuus, joka on etenkin vanhemmille ihmisille tärkeää.</p>	<p>Lausunnossa mainitut asiat ovat kaavan tavoitteita.</p>
<p>Pirkanmaan maakuntamuseo, 17.09.2020:</p> <p>Nokiolla on voimassa yhdeksän oikeusvaikutteista osayleiskaavaa, kolme oikeusvaikutuksetonta osayleiskaavaa ja vireillä kolme osayleiskaavaa. Kaavat keskittyvät Nokian keskustaan, Siuron alueelle sekä muutamiin maaseudun kyläkeskuksiin. Laajoja alueita on kuitenkin kaavoittamatta, joten käynnistyvä hanke on varsin kannatettava.</p> <p>Oikeusvaikutteinen strateginen yleiskaava antaa mahdollisuuden Nokian maankäytön kokonaisvaltaiseen suunnitteluun myös kulttuuriympäristön arvot huomioiden. Strategisen yleiskaavan keskeiseksi tavoitteeksi mainitaan sen määrittely, minne Nokiolla tulevaisuudessa rakennetaan ja missä palvelut ovat. Lisäksi yleiskaavalla on tarkoitus luoda maankäytölliset edellytykset kaupungin vision "Elinvoimainen ja ekologinen Nokia 2027" toteuttamiseksi.</p> <p>Myös kulttuuriympäristön vaalimisen edistäminen mainitaan yhtenä kaavan keskeisenä tavoitteena (s. 30), mitä maakuntamuseo pitää hyvänä, sillä kulttuuriympäristön arvot ovat yksi kaavan laadintaa ohjaavista reunaehdoista. Tämän tavoitteen voisi myös tuoda esiin jo suunnitelman alkuosassa.</p> <p>Maakuntamuseo esittää, että kulttuuriympäristö nähtäisiin kaavoitusprosessissa strategisena voimavarana ja kulttuuriympäristökohteet arjen hyvän asumisen ja merkityksellisen elinympäristön kannalta mahdollisuutena, jota strategisessa kaavassa voidaan edistää. Sen lisäksi tulisi huolehtia, että arvokkaat piirteet eivät vaarannu vaan</p>	<p>Kulttuuriympäristön arvojen huomioiminen sisältyy kaavamääräyksiin strategisen yleiskaavan tarkkuustasolla. Kaavakartan tarkkuustaso ei riitä alueiden kuvaamiseen kartalla. Asiat huomioidaan jatkossakin yleis- ja asemakaavoissa. Strategisen kaavan sijainti maakuntakaavan ja yleiskaavojen välissä...</p>

<p>pikemminkin vahvistuvat. Arvojen säilymisen edellyttämät toimenpiteet, kuten selvitykset, dokumentointi sekä kulttuuriympäristön hoito ja tiedon välittäminen, tulisi sisällyttää osaksi suunnittelua. Kaavan tavoitteena voisi olla tarkastella kulttuuriympäristöä maankäytön osana strategisesti esimerkiksi näistä näkökulmista:</p> <ul style="list-style-type: none"> - suojelu, vaaliminen ja arvojen turvaaminen (tietopohjan kokoaminen, maankäytön ratkaisut, suojelumerkinnyt);- kohteiden ja maiseman hoito (aktiivinen ote);- hyödyntäminen ja kehittäminen kestäväällä tavalla, tiedon välittäminen. <p>Nokian kulttuuriympäristö on rikas, arvoiltaan monipuolinen ja kerroksellinen. Nokian valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä ovat Kauniaisten ja Kuljun kartanot, Nokian kirkko ja Maatialan pappila, Nokian teollisuuslaitokset, Pitkäniemen sairaala, asuinalue sekä hautausmaa, Sarkolan ja Vahalahden kyläkeskukset sekä Siuronmäki ja rautatieasema (RKY, Museovirasto 2009). Maakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä puolestaan ovat Knuutilan kartano, Linnavuoren alue, Nokian kartano ja Viikin kartano sekä Nokian asemanseutu ja asuinalueet, johon kuuluvat asemanseutu, valtatie ja Kylmäojanpuiston ympäristö, Alhoniitty, Lauttalan koulu, Utolankallio, Maatiala ja Kehon ryhmäpuutarha-alue (Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt. Pirkanmaan liitto 2016).</p> <p>Eri puolilla Nokiaa on myös kuusi maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta tai kulttuurimaisemaa. Lisäksi Nokian kaupungin alueelle ulottuvat pienet kulmat maakunnallisesti arvokasta Mouhijärven kirkonseudun ja Tupurlanjärven kulttuurimaisema sekä valtakunnallisesti arvokkaaksi esitettyä Vesilahden kulttuurimaisemaa (Pirkanmaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventoinnit sekä Kulttuurimaisemat - Pirkanmaan maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat maatalousalueet selvitys. Pirkanmaan liitto 2013-2016). Erityislakien suojelemia rakennuskohteita Nokialla ovat kirkkolaila suojellut Nokian, Siuron, Suoniemen ja Tottijärven kirkot sekä rautatiesopimuksella suojeltu Siuron</p>	
--	--

asema- alue. Arvoalueet ja kohteet kertovat mm. Nokian kyläasutuksen, taajamien kehittymisen, liikenteen ja teollisuuden historiasta, pitkään jatkuneesta maataloudesta sekä talonpoikaisesta ja kartanoiden rakennuskulttuurista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman kulttuuriympäristön arvoalueiden ja kohteiden listaa (s. 14 ja 29) voisi jäsentää ja täydentää ja mainita jo asiakirjan alkuosassa, kuinka arvokas ja vetovoimainen nokialainen kulttuuriympäristö on, kuten jo kansikuvakin esittää. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tulisi selkeästi ja lyhyesti tuoda esiin Nokian kulttuuriympäristön tärkeimmät piirteet ja korostaa sitä, mikä tekee Nokiasta ainutlaatuisen. Ainutlaatuisia piirteitä ovat esimerkiksi sijainti tärkeiden vesireittien ja Pirkanmaan merkittävimmän historiallisen tielinjan solmukohdassa, rautakautisten kalmistojen runsaus, Linnavuori, rikas kartanohistoria, teollisuus, Pitkäniemen sairaala sekä rautatie.

Maakunnallisia arkeologisen perinnön ydinalueita käsittelevää kohtaa tulisi täsmentää, koska kaikki tällaiset alueet eivät sijaitse Pyhäjärven tai Kuloveden rannoilla. Alueita on kaikkiaan seitsemän, ja niiden listaus sekä maakuntakaavan määräyksen tuominen esille olisi perusteltua. Myös muut kulttuuriympäristön arvoja turvaavat maakuntakaavan määräykset on otettava huomioon ja välitettävä yleiskaavaan ja sitä kautta tarkempaan suunnitteluun (esim. Taajamatoimintojen alue, Taajamatoimintojen alue, ehdollinen ja Matkailupalvelujen alue -merkinnät).

Edellä mainittujen valtakunnallisten ja maakunnallisten selvitysten lisäksi Nokialta on laadittu runsaasti erilaisiin maankäyttöhankkeisiin liittyviä rakennettua ympäristöä koskevia selvityksiä. Näistä mainittakoon keskustan yleiskaavan selvitys, keskustan teollisuusympäristöjen inventoinnit, Pitkäniemen selvitykset, Sarkolan ja Siuron ympäristön inventoinnit. Aikanaan aivan ainutlaatuinen ja ainoa kokonaisvaltainen tarkastelu, Nokian kulttuuriympäristöohjelma (2001), onkin suunnitelmassa mainittu. Se tarjoaa perustiedot kulttuuriympäristön ilmiöistä, asemakaavoituksen historiasta, keskustan yleisluonteesta sekä maaseutualueiden maiseman

historiasta, joskin modernin (sotien jälkeisen) rakennusperinnön osalta sen ote on ollut varsin valikoiva. Tehtyjä selvityksiä voidaan pitää strategisen yleiskaavan tarpeisiin pääosin riittävinä selvityksinä Nokian rakennetun kulttuuriympäristön ominaispiirteistä ja arvoista, mikäli aineistoja täydennetään vähintäänkin yleispiirteisellä kunnan modernin rakennusperinnön tarkastelulla. Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta on tuotava esille kaava-alueen selvitystilanne, mm. aiemmin tehtyjen inventointien puutteellisuus alueellisen ja temaattisen kattavuuden sekä ajantasaisuuden osalta. Suurin osa alueesta on perusinventoitu lähes 20 vuotta sitten; Nokian luoteis- ja pohjoisosat (Pinsiö, Urmia, Keskumaa-Juojärvi) ovat kuitenkin jääneet inventoimatta. Lisäksi on otettava huomioon, että historiallisen ajan muinaisjäännösten systemaattinen inventointi alkoi Suomessa vasta v. 2009. Näin ollen esimerkiksi historiallisten kylien ja torppien, elinkeino- ja liikennehistoriallisten kohteiden arkeologinen inventointi on puutteellista suuressa osassa kuntaa. Alueen läpi kulkeva, jo keskiajalla muodostunut historiallinen Laidetie (Huittinen-Tyrvää- Tammerkoski) ansaitsisi oman teemainventointinsa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan tulee lisätä, että kaavatyön edetessä käytettävissä olevan arkeologisen selvitysaineiston riittävyys arvioidaan ja lisäselvitysten, kuten osa-alueinventoinnin, tekemiseen varaudutaan erityisesti kaavaan merkittäville muuttuvan maankäytön alueilla, kehityksen painopistealueilla. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa mainitaankin (s. 29), että kulttuuriympäristötietoa päivitetään huomioiden erityisesti ne alueet, joissa maankäyttöön tulee muutoksia. Maakuntamuseo pitää tätä hyvänä tavoitteena ja huomauttaa lisäksi, että selvitystyöt tulisi toteuttaa riittävän ajoissa, jotta tulokset ovat aidosti hyödynnettävissä kaavasunnittelun tukena. Kokonaiskuvan muodostamiseksi kulttuuriympäristötieto pitää päivittää myös riittävän yleisellä tarkkuudella. Kaavan kulttuuriympäristöanalyysin muodostamiselle keskeistä on, että selvitysten perusteella voidaan tunnistaa arvokkaat alueet sekä määritellä niiden ominaispiirteet ja muutoskestävyys. Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelussa

<p>15.1.2020 maakuntamuseo on mm. esittänyt, että kiinteiden muinaisjäännösten ja muiden kulttuuriperintökohteiden keskittymiä sekä niiden ympäristöä, erityisesti vanhojen peltojen kulttuurimaisemaa, pitäisi tarkastella kaavan selvitys- ja suunnittelutyössä arvokkaina, vaalittavina kokonaisuuksina. Strateginen yleiskaava onkin oikea vaihe selvittää useiden kulttuurihistoriallisten kohteiden ja kulttuuriympäristön arvoalueiden muodostamia kokonaisuuksia, joita ei ole tunnistettu ylemmällä suunnittelutasolla, maakuntakaavassa, ja ottaa ne huomioon kuntatason maankäytön suunnittelussa.</p> <p>Nokian alueelta laaditut valtakunnalliset, maakunnalliset ja paikalliset inventoinnit sekä kaavaa varten tehtävät täydentävät selvitykset tulee huomioida suunnittelussa ja arvoalueet tulee merkitä asianmukaisesti oikeusvaikutteisille kartoille osoittaen maankäyttöratkaisut kulttuuriympäristöarvoja kunnioittavalla tavalla. Erityistä huomiota on kiinnitettävä useiden kulttuuriympäristön arvokohteiden tai -alueiden muodostamiin aluekokonaisuuksiin sekä maiseman vaalimiseen.</p> <p>Kaavan vaikutuksia kulttuuriympäristöön, mm. tunnistettuihin arvokkaisiin alue- ja kohdekokonaisuuksiin, tulee arvioida asianmukaisesti, käyttäen riittäviä selvityksiä ja kulttuuriympäristöalan asiantuntijoiden osaamista. Arviointityön menetelmät ja tulokset on selostettava kaavaselostuksessa riittävässä määrin. Olennaista on vaikutustenarvioinnin tekeminen systemaattisesti huomioiden vaikutusten voimakkuus sekä kohdistuminen kulttuuriympäristön arvoihin.</p> <p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa tulee vielä täydentää olemassa olevien ja täydentävien selvitysten sekä vaikutusten arvioinnin osalta. Kaavaluonnos selvitysaineistoinen pyydetään toimittamaan Pirkanmaan maakuntamuseoon lausuntoa varten.</p>	
<p>Pirkanmaan liitto, 17.08.2020:</p> <p>Pirkanmaan strategisen maakuntakaavan 2040 laadinnassa on pyritty edistämään sekä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista että vastaamaan</p>	<p>Strategisen yleiskaavan oikeusvaikutukset on kuvattu kaavaselostuksessa</p>

<p>Pirkanmaan kehittämisen keskeisiin tavoitteisiin. Maakuntakaavan alue- ja yhdyskuntarakenteen ratkaisuisa on määritetty Pirkanmaan kasvun painopistealueet. Lisäksi maakuntakaavassa osoitetut kehittämisvyöhykkeet ja muut kehittämisen kohdealueet kokoavat maakunnan strategiset tavoitteet kartalle.</p> <p>Pirkanmaan liitto katsoo, että Nokian strategisen yleiskaavan tavoitteet kestävän ja taloudellisen taajamarakenteen, vetovoimaisten asumismahdollisuuksien ja viihtyisän ja turvallisen elinympäristön muodostamisesta sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten turvaamisesta ovat linjassa maakuntakaavan tavoitteiden kanssa. Liiton näkemyksen mukaan strategisen yleiskaavan laadinnalla voidaan edistää Pirkanmaan strategisen maakuntakaavan 2040 toteutumista.</p> <p>Pirkanmaan liitto toteaa, että strategisessa yleiskaavatyössä on tärkeää ottaa huomioon maakuntakaavassa osoitettujen strategisten kehittämisperiaattemerkintöjen lisäksi Nokian kaupungin alueelle maakuntakaavassa osoitettu alue- ja yhdyskuntarakenne, joka muodostuu niin keskusta-alueista kuin merkittävistä työpaikkojen, kaupallisten palvelujen ja virkistysaluevarauksista. Lisäksi tärkeä lähtökohta suunnittelulle on tunnistaa Nokian luonto- ja kulttuuriympäristöarvot, jotka on myös maakuntakaavatasolla kaavamerkinnöin osoitettu. Näiden virkistykseen ja elinympäristön laatuun kiinteästi liittyvien arvojen vaaliminen tukee luontevasti Nokian omien strategisten tavoitteiden toteutumista (elinvoimaisuus, ekologisuus ja asukkaiden hyvinvointi), Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa korostetaan laajan vuorovaikutuksen merkitystä hyvän lopputuloksen aikaansaamiseksi. Pirkanmaan liitto pitää hyvänä ratkaisuna, että osallistumiseen panostetaan jo rakennemallivaihtoehtojen yhteydessä. Vuorovaikutukselle on syytä varata riittävästi aikaa. Suunnitelmassa mainitaan, että strategia linjauksia määrittävän yleiskaavatyön ohella samaan aikaan valmistellaan myös muita maankäytön suunnitelmia. On tärkeää, että osallisille on selvää, mihin suunnitteluun he antavat mielipiteensä.</p>	<p>sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman kohdassa 9 ”Strategisen yleiskaavan oikeusvaikutukset ja toteuttaminen”.</p> <p>Strateginen yleiskaava on strateginen suunnitelma. Se pohjautuu Nokian kaupunkistrategiaan ja siinä asetettuihin strategisiin painopisteisiin. Sillä pyritään vastaamaan etenkin kaupunkistrategiassa osoitettuun painopisteeseen ”kasvua tukeva kaupunkirakenne”.</p> <p>Strateginen yleiskaava ei kumoa voimassa olevia yleiskaavoja.</p>
--	--

<p>Strategisen yleiskaavan oikeusvaikutteisuus suhteessa muihin kunnan maankäytön suunnitelmiin tulee olla selkeä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on tarpeen kuvata strategisen yleiskaavan rooli osayleiskaavoihin nähden, ts. onko nyt laadittavana olevan yleiskaavan tarkoitus kumota alueella voimassa olevat yleiskaavat. Mikäli strateginen yleiskaava olisi oikeusvaikutteinen omien kehittämisperiaatemarkintöjensä lisäksi myös aluevarausmerkintöjen osalta, tulee maakuntakaavassa osoitetut maankäytön ratkaisut näkyä selkeästi strategisen yleiskaavan sisällössä. Pirkanmaan liitto näkee erityisen tärkeänä, että maakuntakaavamääräysten sisältö välittyy yleiskaava-alueen yksityiskohtaisempaan maankäytönsuunnitteluun. Pirkanmaan liitto puoltaa Nokian strategisen yleiskaavan jatkovalmistelua edellä esitetyin ohjeistuksin.</p>	
<p>Rakennus- ja ympäristölautakunta, 19.8.2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Nokian kaupunki on 2019 liittynyt kansallisen HINKU-verkoston jäseneksi ja samalla sitoutunut vähentämään CO₂-päästöjään 80 % vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Nokian kaupunki on myös sitoutunut seutukunnan yhteisiin 2017-2018 päivitettyihin ilmastotavoitteisiin. Nämä tavoitteet tulee tuoda selkeästi esille myös strategisessa yleiskaavassa. -Nokian kaupunginvaltuusto on tänä vuonna hyväksynyt luonnon monimuotoisuusohjelman. Koska strategisesta yleiskaavasta pyritään suurelta osin laatimaan oikeusvaikutteinen, tulee luonnon monimuotoisuus ja seudun ekologinen verkosto ottaa esitettyä selkeämmin huomioon jo kaavan tavoitteissa. -OAS:n sivulla 41. todetaan: ” Strateginen yleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena, mutta se ei kaikilta osin kumoa voimassa olevia osayleiskaavoja. Strategisessa yleiskaavassa esitetään uusia tavoitteita, jotka saattavat muodostaa ristiriitoja aiemmin voimaan tulleen osayleiskaavan kanssa. Voimassa olevien osayleiskaavojen toteutuksessa on otettava strategisen yleiskaavan oikeusvaikutteiset kehittämismääräykset riittävästi 	<p>Strateginen yleiskaava on strateginen suunnitelma. Se pohjautuu Nokian kaupunkistrategiaan ja siinä asetettuihin strategisiin painopisteisiin. Sillä pyritään vastaamaan etenkin kaupunkistrategiassa osoitettuun painopisteeseen "kasvua tukeva kaupunkirakenne".</p> <p>Strateginen yleiskaava ei kumoa voimassa olevia yleiskaavoja.</p>

<p>huomioon.” Tämä tulisi selvittää paremmin varsinkin rantojen käytön osayleiskaavan suhteen.</p>	
<p>Pirkanmaan ELY-keskus, 15.9.2020:</p> <p>Yhdyskuntarakenne</p> <p>Nokian kaupunki on käynnistänyt strategisen yleiskaavan laadinnan ja kaavaa varten on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Sen tavoitteena on ohjata kaupungin maankäytön suuria linjoja, osoittaa kaupungin tulevaisuuden tahtotila ja tukea kaupungin strategisia linjauksia.</p> <p>Kuten OAS:ssa on kuvattu, kaavan laadintaa ohjaa valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja Pirkanmaan maakuntakaava 2040. Tampereen kaupunkiseudun MAL-sopimus ei ole MRL:n mukainen suunnitelma, mutta se osaltaan sovittaa yhteen seudullisia liikenne- ja maankäyttötarpeita.</p> <p>ELY-keskus pitää tärkeänä strategisen yleiskaavaa keskeisenä maankäytön suunnittelua ohjaavana kaavana, jolla yhdyskuntarakenteeseen kohdistuvat muutostarpeet tuodaan osaksi kaavajärjestelmää. Samalla kun se on strateginen, se voi olla myös yksityiskohdissaan suurpiirteinen, edellyttäen että, sen rinnalla säilytetään osayleiskaavataso ohjaamassa asemakaavojen laadintaa. Osayleiskaavat ovat luonteva taso vastata osasta MRL:n 39§:n mukaisista yleiskaavan sisältövaatimuksien mukaisista selvityksistä. Jos asemakaavoitusta halutaan ohjata suoraan strategisella yleiskaavaavalla, tulee sen täyttää em. MRL:n sisältövaatimukset, mikä tekee sen laatimisesta työläämmän. Osana kaavan laadintaa tuleekin selkeyttää osayleiskaavojen ja strategisen yleiskaavojen välinen suhde, kuten tilanteet, joissa halutaan strategisen yleiskaavaan korvaavan osayleiskaavan tai käyttää strategista yleiskaavaa suoraan asemakaavan laadintaa ohjaamassa.</p> <p>Strategisella yleiskaavalla on tarkoitus maankäytön osalta toteuttaa kaupungin visiota ”Elinvoimainen ja ekologinen Nokia 2027”. Lisäksi on laadittu selvityksiä, kuten Nokian rantojenkäytön visio ja kaavaa varten on tarkoitus selvittää asumiseen, liikenteeseen, palveluihin, kunnallistekniikkaan, luonnonympäristöön liittyviä arvoja ja tarpeita.</p>	<p>Strategisen yleiskaavan oikeusvaikutukset on kuvattu kaavaselostuksessa sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman kohdassa 9 ”Strategisen yleiskaavan oikeusvaikutukset ja toteuttaminen”.</p> <p>Strateginen yleiskaava on strateginen suunnitelma. Se pohjautuu Nokian kaupunkistrategiaan ja siinä asetettuihin strategisiin painopisteisiin. Sillä pyritään vastaamaan etenkin kaupunkistrategiassa osoitettuun painopisteeseen ”kasvua tukeva kaupunkirakenne”.</p> <p>Strateginen yleiskaava ei kumoa voimassa olevia yleiskaavoja.</p> <p>Kaavan tavoitteita on täsmennetty.</p>

<p>ELY -keskus haluaa painottaa näiden lisäksi viherverkkoon ja ekologisiin yhteyksiin liittyvien, koko kuntaa koskevien selvitysten tarpeen maankäytön tehostuessa ja taajamien välittömässä läheisyydessä olevien virkistysalueiden supistuessa. Luonteva osa tätä kokonaisuutta on hulevesien käsittelyn suunnittelu hyödyntäen valumauomia ympäröivää viheralueverkkoa.</p> <p>Nokiolla on sekä valtakunnallisesti että maakunnallisesti arvokkaita kulttuurimaisema-alueita että rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Osana tiivistyvää kaupunkirakennetta nykyisen kulttuuriympäristön arvojen tunnistaminen on tärkeää, samoin kun laajempien arvokkaiden maisemaalueiden tunnistaminen ja huomioon otto uusia rakentamiseen käytettäviä alueita valittaessa.</p> <p>Maankäytön suunnittelulla on myös merkittävä rooli ilmastomuutoksen hillitsemisessä ja siihen sopeutumisessa. Strateginen yleiskaava on se kaavataso, jolla parhaiten tuodaan nämä tavoitteet osaksi maankäytön suunnittelua.</p> <p>Raideliikenteeseen ja muuhun tehokkaaseen joukkoliikenteeseen tukeutuva yhdyskuntarakenne, jossa kevyen liikenteen toimivuus turvataan, vastataan osaltaan ilmastomuutoksen asettamiin haasteisiin.</p> <p>Ilmastomuutokseen sopeutuminen tulisi kirjata yhdeksi strategisen yleiskaavan tavoitteista.</p> <p>Liikenne</p> <p>Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa tulisi täydentää maantieverkon valtakunnallisten tavoitteiden osalta. Nokian kaupungin alueella valtatie 3 ja 12 kuuluvat liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen (https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180933) mukaiseen maanteiden pääväyliin eli nk. runkoverkkoon. Maanteiden pääväyliin kuuluvat tiet on luokiteltu liikenteellisen merkityksen perusteella palvelutasoluokkiin I ja II. Valtatie 11 täydentää maanteiden pääväyliä ja on merkittävä myös valtakunnallisen ja seudullisen liikenteen kannalta.</p> <p>Nokian alueella valtatie 3 ja 12 kuuluvat pääväylien palvelutasoluokkaan I, jolla tienpitäjän on turvattava</p>	<p>Kestävien kulkutapojen kehittäminen ja liikenneolosuhteiden parantaminen on huomioitu suunnitelmassa.</p>
--	--

pitkämatkaisen liikenteen hyvä ja tasainen matkanopeus. Asetuksen mukaan nopeusrajoituksen on oltava vähintään 80 km/h. Moottoriteillä nopeusrajoituksen on oltava 120 km/h. Tason I pääväylillä on oltava turvallisia ohitusmahdollisuuksia säännöllisin välein ja liittymien määrän on oltava rajoitettua. Liittymien on oltava sellaisia, että ne eivät merkittävästi haittaa pääsuunnan liikennettä. Tienpitäjä voi poiketa edellä kerrotuista nopeusrajoituksen vähimmäistasoista liikenneturvallisuuteen, ympäristöön ja maankäyttöön liittyvien syiden takia, jos paikalliset olosuhteet sitä vaativat. Tienpitäjän on kuitenkin päätöstä tehdessään huomioitava pitkänmatkaisen liikenteen mahdollisimman ennakoitavan ja tasaisen matkanopeuden turvaaminen maanteiden pääväylillä. Tienpitäjä voi myös poiketa moottoriteillä edellytettävästä nopeusrajoituksesta vastaavilla perusteilla. Erityisesti kaupunkialueilla tienpitäjän on sovitettava nopeusrajoitukset ja liikennealueiden ratkaisut paikallisiin olosuhteisiin ja kaupunkien maankäyttöön.

Pirkanmaan ELY-keskus ja Nokian kaupunki ovat käynnistämässä valtatie 12 Nokian kohdan ja Kahtalammin eritasoliittymän aluevaraussuunnitelman laadintaa. Suunnitelman tavoitteena on selvittää ko. tiejakson tulevaisuuden kehittämistavoitteet niin ajoneuvoliikenteen ja joukkoliikenteen kuin jalankulun ja pyöräilyn lähtökohdista sekä tien ja sen rakenteiden edellyttämä tilavaraus sekä myös liikenteen aiheuttamien haittojen ehkäisy tien varren maankäytön suunnittelua varten. Suunnitelma kattaa alustavasti 7,5 km valtatiejaksoa Teernijärven ja Maatialan eritasoliittymän välillä. Valtatie 12 kehittämistavoitteet vaikuttavat merkittävästi valtakunnallisen ja seudullisen liikenteen toimivuuteen sekä myös Nokian saavutettavuuteen.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on perustellusti korostettu kestävästi liittymisen; kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen; sekä toimivien matkaketjujen kehittämistavoitteita. ELY-keskus korostaa vielä kestävien liikennemuotojen priorisoinnin ja kehittämisen oikea-aikaisuuden tärkeyttä maankäytön kehittämisessä, jotta

<p>voidaan kasvattaa kestävien liikennemuotojen kulkumuoto-osuutta suhteessa yksityisautoiluun.</p>	
<p>Suomen luonnonsuojeluliiton Nokian yhdistys ry :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Keskitymme suunnitelman ja kaavoituksen tavoitteiden luontoon ja ympäristöön kohdistuvien vaikutuksen ja seurausten tarkasteluun. - esitämme täydennyksiä luonnon monimuotoisuuden huomiointia koskeviin tavoitteisiin. Erityisesti korostamme luonnon monimuotoisuuden nykyvauhdin häviämisen taittumista edellyttäviä toimia. <p>1. STRATEGISEN YLEISKAAVAN TAVOITTEET</p> <p>Suunnitelman aluksi esitetään strategista yleiskaavaa koskevat tavoitteet, joita ovat yhdyskuntarakenteen ja maankäytön ohjaavuus ja yhteiskunnan eri toimintojen yhteensovittaminen. Suunnitelmassa esitellään tulevan kehityksen periaatteet ja osoitetaan alueet kaavoituksen, suunnittelun ja muun maankäytön perustaksi.</p> <p>Lainaus suunnittelutekstistä:</p> <p>”Strategisen yleiskaavan tarkoituksena on:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ohjata kaupungin maankäytön suuria linjoja - osoittaa kaupungin tulevaisuuden tahtotila - tukea kaupungin strategia linjauksia. <p>Yleisesti suunnittelun keskeisiä tavoitteita ovat kestävän kehityksen mukainen ja taloudellisesti järkevä taajamarakenne, monipuolisten ja vetovoimaisten asumismahdollisuuksien ja viihtyisän ja turvallisen elinympäristön muodostaminen sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten turvaaminen.”</p> <p>Mielestämme monet luetellut tavoitteet ovat toisilleen vastakkaisia ja ristiriitaisia. Elämme todellisuudessa, jossa Suomessa ylitettiin maapallon luonnonvarojen vuosittaiset resurssit jo 5.4. Käytämme siis kolmessa kuukaudessa luonnonvarat, joiden pitäisi riittää koko vuodeksi. Maailman ylikulutuspäivä on 20.8., jolloin maapallon luonnonvarojen vuosittaiset resurssit ylitetään.</p> <p>Uusiutumattomien luonnonvarojen käytön vähentäminen ja lopettaminen, kunnan ekologisen selkäreun keventäminen</p>	<p>Strateginen yleiskaava on strateginen suunnitelma. Se pohjautuu Nokian kaupunkistrategiaan ja siinä asetettuihin strategisiin painopisteisiin. Sillä pyritään vastaamaan etenkin kaupunkistrategiassa osoitettuun painopisteeseen "kasvua tukeva kaupunkirakenne".</p> <p>Strateginen yleiskaava ei kumoa voimassa olevia yleiskaavoja.</p> <p>Kaavakartan tarkkuustaso ei riitä kaikkien kohteiden esittämiseen sillä. Kartalla on kuitenkin luonnonsuojelualueet ja Natura-alueet.</p> <p>Selvityksiä tehdään tarkempia kaavoja laadittaessa ja niiden tulokset huomioidaan suunnittelutyössä.</p>

<p>ja hiilineutraalin kunnan tavoitteiden tulee näkyä suunnittelun ja päätöksenteon ohjenuorina. Tavoitteeksi on asetettu kaupungin tulevaisuuden tahtotilan osoittaminen. Ajatus on sinällään kuntalaiselle vaikeasti hahmottuva. ”Tahtotilan” hyväksymisellä ilmeisesti tavoitellaan kuntalaisilta kollektiivista hyväksyntää yleiskaavassa laadittaville suunnitelmille ja kaavamääräyksille.</p> <p>Onko ”tahtotila” epäämässä kriittistä keskustelua? Pidämme avointa demokraattista ja moniäänistä ilmapiiriä keskustelua rajoittavaa ”tahtotilaa” toimivampana. Tavoitteissa ”vetovoimaiset asuinalueet” tarkoittanee suunniteltuja rantojen virkistyskäyttöä ja rantojen asuinkaavoitusta.</p> <p>Yleiskaava on oikeusvaikutteinen ja laillisesti sitova, joten se määrää maankäyttöä käytännössä koko voimassaoloaikansa. Näin ollen on tärkeää, että yleiskaava laaditaan osallisia kuullen. Luontoon ja ympäristöön kohdistuvat vaikutukset tulee arvioida ja huomioida. Kaikkien maankäytön toimintojen tulee olla harkittuja ja perusteltuja.</p> <p>Maakuntakaavan tasolla painotetaan taajamarakenteiden vahvistamista. Tästä huolimatta suunnittelussa ja päätöksenteossa on tärkeää kiinnittää samalla huomiota maaseudun elinkelpoisuuteen. Haja-asutusalueille kuuluvat samat kehitysmahdollisuudet ja tavoitteet kuin taajama-alueille. Esimerkiksi kyläkoulujen ja muiden palvelujen säilyminen ovat elintärkeitä.</p> <p>Haja-asutusalueiden koulut ja muut palvelut ovat kuntien parhaita vetovoimatekijöitä luonnontilaisen luonnon, metsäalueiden ja helposti tavoitettavien rakentamattomien ja vapaiden rantojen ohella.</p> <p>2. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT</p> <p>OAS:n suunnittelua määräävät MRL:n ja MRS:n pykälät. Lisäksi kaavoituksen suunnittelua ohjaavat Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) määräykset, jotka perustuvat kansainvälisiin sitoumuksiin ja sopimukseen. Sitoumukset velvoittavat Suomessa maan hallitusta, kuntia ja kaikkia maankäytön toimijoita.</p> <p>3</p>	<p>Strategisen yleiskaavan valmisteluvaiheessa järjestettiin kaikille avoin työpaja kirjasto- ja kulttuuritalo Virrassa 1.6.2022.</p>
--	---

Lainaus:

”Keskeisimmät valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin liittyvät kansainväliset päätökset ovat:

- YK Kestävän kehityksen tavoitteet - Agenda 2030
- Pariisin ilmastopöytäkirja (SopS 75/2016)
- YK Habitat III – Uusi kaupunkikehitysohjelma
- Biologian monimuotoisuutta koskeva yleissopimus (SopS 78/1994)
- Maailman kulttuuri- ja luonnonperinnön suojelemista koskeva yleissopimus (SopS 19/1987)
- Euroopan rakennustaiteellisen perinnön suojelua koskeva yleissopimus (SopS 10/1992)
- Eurooppalainen yleissopimus arkeologisen perinnön suojelusta (SopS 26/1995)
- Eurooppalainen maisemayleissopimus (SopS 14/2006) ”

Suomi on sitoutunut kansainväliseen sopimukseen luonnon monimuotoisuuden häviämisen pysäyttämisestä vuoteen 2020 mennessä. Tämä on ollut tiedossa 10 vuotta.

Tiedämme, että tästä tavoitteesta olemme pahasti jäljessä.

Siitä huolimatta tämä ei näy juuri millään tavoin Nokian kaupungin toiminnassa. Suunnitelmasta käy ilmi, että kaupungille on teetetty useita luontoselvityksiä, mikä on hyvä. Maankäyttöön laadituissa visioissa, strategioissa ja muussa suunnittelussa monimuotoisuuden säilymisen tavoitteet näyttävät toisarvoisilta. Tämä on vakava puute. Biologian monimuotoisuuden häviäminen ei ole mielipidekysymys vaan fakta. Se on yhtä vakava kriisi kuin ilmastonmuutos. Siitä pitää meidän kaikkien ja erityisesti kunnan päättäjien olla huolissaan.

Kaupungille on määritelty kärkitavoitteet. Niiden joukossa tulee olla luonnonsuojelun ja luonnon monimuotoisuuden säilymisen tavoitteet.

Tämän tulee näkyä myös Ekologisen Nokian strategisen yleiskaavan vastuullisissa tavoitteissa ja suunnittelussa. Suunnitelmassa mainittu kestävä kehitys ylimaltainen teema ei riitä suojelemaan köyhtyvää ja häviävää luontoa ja tämä on nähty jo 30 vuoden ajan.

* Esitämme, että OAS:n tavoitteisiin lisätään määräys, jossa kaavoituksessa osoitetaan suojeltaviksi selvitysten

perusteella arvokkaiksi biologisin perustein arvioidut luontokohteet, metsät ja merkittävien eliölajien elinympäristöt suojavyöhykkeineen.

* Esitämme, että nykyiset yhtenäisinä säilyneet metsäalueet säilytetään pirstomattomina. Pirstoutumisen tiedetään olevan suurin lajiston taantumisen aiheuttaja.

* Esitämme jäljellä olevin metsäkohteiden säilyttämistä viihtyisinä ja luonnontilaisina virkistysalueina, joille on osoittautunut olevan ennen näkemätöntä tarvetta. Jotta luonnonsuojelualueiden suojelutavoite toteutuu, virkistyskäyttöä tulee ohjata luonnonsuojelualueiden ulkopuolelle merkittävillä reiteillä.

* Esitämme eri luontotyyppien rannoille suojelualueita.

Esimerkiksi ravinteisten järvien rantoja ei vielä suojeltu.

Huolimatta siitä, että kunnan visiot ja strategiat perustuvat laillisiin päätöksiin, mielestämme rantojen käytön visio ja suunnitelmat rantojen rakentamiseksi ovat valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja samalla kestävän maankäytön vastaisia. Rantojen käytön vision mukaan kunnan viimeiset arvokkaat lehdot ja pienialaiset suojelualueet esitetään lyhytnäköisesti tuotteistettaviksi matkailu- ja virkistyskäyttöön. Tämä on ristiriidassa kunnan kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisen suunnittelun ja maankäytön kanssa.

3. MAAKUNTAKAAVATILANNE

Suunnitelmassa huomioidaan Nokiaa koskevat Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 suunnitelmat ja päätökset.

Strateginen yleiskaava on suunniteltu samalle ajanjaksolle.

Maakuntakaava painottuu yhdyskuntarakenteen, liikenteen, teollisuuden ja muun infran sekä asutuksen ja

vihervyöhykkeiden alueelliseen sijoitteluun, joten sen ohjeistukset tulee soveltuvilta osin huomioida strategista yleiskaavaa laadittaessa. Strategissa yleiskaavassa tulee

huomioida Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 osoitetut muinaisjäännösalueet sekä kulttuuriset- ja arvokkaat

maisema-alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt. Rantojen käytön osalta maakuntakaavassa suositellaan

rakentamattomien rantojen jättämistä vapaiksi. On selvää, että maakuntakaavan kartat ovat yleisluonteisia,

suurpiirteisiä ja summittaisia. Maakuntakaavaa varten ei

<p>laadita yksityiskohtaisia maiseman, luonnon tai muita vaikutusten arviointeja. Suunnitelmien kohdekohtaisten vaikutusten arvioinnin puuttuminen ja esimerkiksi tiesuunnittelun välttämättömien liikennelaskelmiin perustuvan arvioinnin puuttuminen näkyy maakuntakaavassa asioiden prioriteettien perspektiivin hämärtymisenä. Tämä tuottaa luonnon ja ympäristön kannalta kestävämpiä kaavamääräyksiä. Esimerkkinä mainittakoon Kahtalammin ja Harjuniityn välille Nokianvirran yli osoitettu tieyhteyden tarve. Tien on osoitettu menevän Nokianvirran yli, ilmeisesti siltaa pitkin ja liittyvän pohjoisessa Haavistontiehen Haaviston luonnonsuojelualueen läntisessä kyljessä. Maakuntakaavan suunnitteluvaiheesta tiestä ei tehty luontoon tai maisemaan kohdistuvien vaikutusten arviointia. Samoin jäi tekemättä arvio Haaviston luonnonsuojelualueelle liikenteestä aiheutuvista seurauksista. Välttämättömät sillan tarpeen osoittavat liikennelaskelmat, mahdolliset käyttäjät ja muut selvitykset on myös jätetty tekemättä.</p> <p>Suunnittelun aikana kyseisestä tievarauksesta jätettiin maakuntahallitukselle mielipiteitä ja lausuntoja tien ja sillan yllä kuvatuista puutteista ja vaikutuksista. Nämä jätettiin huomioimatta. Tässä näkyy maakuntakaavan infrapainotteisuus luonto- ja maisema-arvojen kustannuksella. Jos edellä mainitut liikennelaskelmat, arviot mahdollisesta käyttäjäkunnasta, arviot vaikutuksista luontoon ja arvio sillan maisemaa rikkovasta vaikutuksesta olisi tehty, sillan tarve olisi osoittautunut perustelemattomaksi. Haaviston luonnonsuojelualueen (Nokian vanhimman luonnonsuojelualueen) arvon mitätöityminen on lyhytnäköistä, kestäväntöntä ja yhteisen luonnonperintömme arvoa alentavaa toimintaa. Esitetyt liikenteen määrän ja ilmastovaikutuksen perusteita ei myöskään ole olemassa. Suomen järvet ja joet olisi katettu silloilla, jos Nokianvirran yli menevän sillan tarpeen perustelut olisivat rakentamisen kriteereinä.</p> <p>Huomautamme, että maakuntakaavan määräyksissä muun muassa Siuron Hakavuori geologisine arvoineen, pähkinälehtoineen ja edustavine vanhoine metsineen on osoitettu asuinrakentamiseen. Tässä on toinen</p>	
--	--

maakuntakaavan perspektiivivirhe. Maakuntakaava ei ole oikeusvaikutteinen, joten sen kaavamääräykset ovat suosituksenomaisia. Sellaisina ne tulee strategisessa yleiskaavassa ottaakin.

4. YLEISKAAVATILANNE

Selityksessä on esitetty yleiskaavan tavoite:

”Yleiskaavan keskeinen tavoite on määritellä kaupungin tahtotila siitä, minne rakennetaan ja missä palvelut ovat. Yleiskaavatyön käynnistäminen kertoo kaupungin tahtotilan siitä, että tavoitteena on tulevaisuudessakin olla kasvukunta. Strategisen yleiskaavan tavoitteena on vastata tulevaisuuden asumisen, työnteon ja liikkumisen muuttuvaan toimintaympäristöön tavoittelemalla rohkeasti uusia rakentamisen malleja, muotoja ja toimintatapoja.”

Tavoitteet ovat mielestämme hyvät, kunhan kasvun edellyttämää maankäyttöä ei tehdä luonnon kustannuksella.

Yleiskaavan pohjatiedoissa todetaan kaavoituksen perustuvan 4.000 asukkaan vuosittaiseen kasvuun.

Kaupungin strategiassa varaudutaan yhden prosentin asukasmäärän kasvuun vuoteen 2040 mennessä.

Suunnitteilla olevan strategisen yleiskaavan asuinrakentamisen painopiste säilyy itä-länsi- j Nokianvirran akselin suuntaisena vyöhykkeenä kunnan pohjoisosassa.

Tällä tuetaan olemassa olevien palvelujen ja julkisen liikenteen käyttöä. Sen käänköpuolella suunnitelma kaventaa tavoitetta haja-alueiden elinvoimaisuuden säilymisestä. Paikallista asutusta pitää voida kehittää muuallakin kuin Harjuniityssä, Kohmalassa, Siurossa, Linnavuorella ja Tottijärvellä.

Kaavasuunnitelmasta ilmenee, että kaupungilla on toteutumattomia yleiskaavojen kaavavarauksia yhteensä 258 hehtaaria, joista noin 2/3 on Harjuniityssä. Muut kohteet sijaitsevat Tottijärvellä, Sammalistossa ja Kohmalassa.

Yleiskaavaa laadittaessa on huomioitava, että Nokianvirran ympäristö sekä Kuloveden rannat ovat luonnon monimuotoisuuden ja maaperän ravinteisuuden kannalta kunnan arvokkaimpia alueita. Nyt suurin rakentamisen paine näyttää suuntautuvat Nokianvirran pohjoispuolelle kunnan ravinteisimmille alueille. Pidämme tätä

lähtökohtaisesti ristiriitaisena. Nokianvirran ympäristön entisiä jalopuumetsiä ja orkidealehtoja on tuhoutunut vuosisatojen ja - tuhansien aikana peltoviljelyn ja rakentamisen seurauksena. Niistä on vielä rippeitä jäljellä Nokianvirran viettorinteillä, Hakavuorella ja Intianlahden muinaisuomalla sekä Koskenmäessä ja Taivalkunnassa ja siellä täällä haja-alueilla. Nokianvirran rannat ovat myös Nokian vanhinta kulttuurimaisemaa, jonka asutushistoria ulottuu aina 1500-luvulle.

Ravinteisen maaperän tuottamat pähkinäpensaslehdot sekä kosteat, tuoreet ja kuivat lehdot ja luonnontilaisen kaltaiset vanhat metsät tulee kaavoitettaessa osoittaa suojeltaviksi alueiksi. Tämän lisäksi eri puolilla kuntaa on arvokkaita kallioalueita ja niiden aluslehtoja ja vanhoja metsiä muun muassa Taivalkunnassa Römövuorella.

Keskustaa koskevassa suunnitelmassa todetaan, että voimavaroja keskitetään keskustan rakentamiseen ja tiivistämiseen ja kerrostalorakentamiseen. Yhdymme suunnitelman toteamaan, että rakennettujen korttelien tiivistäminen ja kerrosrakentaminen ovat ekologista ja taloudellista rakentamista. Esimerkiksi koko matala ydinkeskusta voitaisiin rakentaa Härkitien uuden rakentamisen malliin.

Rantojen monimuotoinen hyödyntäminen tulee vastaan tässäkin suunnittelussa. Se herättää kysymyksen, milloin tulee maakunnallisesti merkittävien rantojen suojelun vuoro rantaluonnon säilymiseksi?

Strategisessa yleiskaavassa huomioidaan myös liikenteen järjestäminen sekä tuotannon ja työpaikka-alueiden sijainti. Yleiskaavalla katsotaan tarpeet osoittaa aluevarauksia maaseudun elinkeinojen kehittämiseen sekä maa-ainesten ottamiseen. Viimemainittuun toteamme, että vaihtamalla betonirakentaminen puuhun maa-ainesten varausten tarvetta voidaan olennaisesti minimoida. Maa-ainekset ovat uusiutumattomia luonnonvaroja. Niiden varannon hupenemista tulee tarkastella kymmenvuosittain esimerkiksi vuodesta 1880 ja verrata lukuja rakennuskantaan ja päällystettyjen teiden määrään.

Mielestämme kiviaineksia käytetään lyhytnäköisesti siihen nähden, että niiden syntyamiseen kuluu miljardeja vuosia.

5. LUONTO

Kunnan luontoa tyydytään kuvailemaan niukasti muutamalla kappaleella. Suunnitelmassa todetaan olemassa olevat suojeluverkostot, virkistysalueet ja metsät. Luontotietojen todetaan olevan hyvällä tasolla väitettä sen tarkemmin avaamatta.

Luonnon esittelystä puuttuvat kunnan uhanalaisten lajien esiintymien tilanne ja kunnan uhanalaisten luontotyyppien määrä ja tilanne. Näiden tulisi olla suunnittelun perustana. Kaupungille on hyväksytty ohjelma luonnon monimuotoisuudesta, joka sanotaan vietävän valmisteilla olevan yleiskaavan kartalle. Sen suojelullinen sitovuus koskee vain nykyisiä luonnonsuojelualueita, mutta ohjelmaan sisältyvillä muilla alueilla ei ole minkään lain turvaa. Tämä on suuri uhka ja ongelma. Luonnon monimuotoisuuden ohjelmassa olevien kohteiden status on luottamushenkilöiden muutettavissa esimerkiksi strategisessa yleiskaavassa. Kunnan luottamushenkilöiden tekemät päätökset ovat seuraavien luottamushenkilöiden muutettavissa.

Vasta luonnonsuojelulain mukainen hakemus ja ympäristöviranomaisten päätös antaa monimuotoisuusohjelman kohteille turvan.

* Ehdotamme, että ohjelman kohteet merkitään kartalle määräyksellä sl ja kohteille haetaan suojelustatus. Lisäksi monimuotoisuusohjelmaa on tarpeen täydentää ja päivittää. Kaavoitusalueen vanhoille ja lajistollisesti arvokkaille metsille on haettavissa METSO-metsiensuojelurahoitusta.

Huomautamme, että luonnon monimuotoisuusohjelmaa laadittaessa sidosryhmiä tai ainakaan SLL Nokiaa ei kuultu. Tällainen toiminta on vakava puute demokraattisessa päätöksenteossa.

Nokialla on useita ammattimaisia luonto- ja lajiharrastajia, joilla olisi ollut paljon annettavaa luonnon monimuotoisuusohjelmaan.

Suunnitelmassa todetaan, että Kaupunkikehityspalvelut on tuottanut lukuisia selvityksiä, joissa mukana on myös luontoselvityksiä. Suunnitelmasta ei käy ilmi, miten ne aiotaan ottaa huomioon strategista yleiskaavaa laadittaessa.

<p>On välttämätöntä, että luontoselvitysten sisältö ja suositukset otetaan huomioon yleiskaavaa laadittaessa. Luonnonympäristön ja ekosysteemipalvelujen osalta sanotaan selvitetävän luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet ja ekologiset yhteydet.</p> <p>6. VUOROVAIKUTUS JA OSALLISTUMINEN</p> <p>Suunnitelmassa todetaan, että strategisen yleiskaavan keskeisin vuorovaikutus tapahtuu valmisteluvaiheessa. Rakennemallivaihtoehdot tehdään laajassa vuorovaikutuksessa vuoden 2020 aikana. Tätä varten laaditaan mallinnuksia ja vaihtoehtoja karttoineen työn pohjaksi. Suunnitelman mukaan tavoitteena on järjestää useita alueellisia esittelytilaisuuksia ja yleisöiltoja, mitä pidämme tärkeänä. Haja-alueiden kuntalaistenkin pitää tuntea itsensä osallisiksi.</p> <p>Pidämme tärkeänä, että kyseisiin tapahtumiin osallistuvat kaavoittajan edustajien lisäksi kaupunkikehityksen johtoryhmän ja kaupunkikehityslautakunnan vastuulliset henkilöt. He ovat kaupungin strategioiden, rantojen käytön vision ja muiden visioiden takana. Heidän on rohjettava tulla keskustelemaan suunnitelmistaan kasvotusten kuntalaisten kanssa.</p> <p>Esitämme, että ylläkerrotut esityksemme kirjataan strategisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointi suunnitelmaan.</p>	
<p>Mielipide 1:</p> <p>Toivoisin, että Nokian strategista yleiskaavaa suunniteltaessa huomioitaisiin suora liikenneyhteys Sammallistosta Sorvantieltä Turuntielle. Liittymähän on jo alustavasti valmisteltu liikenneympyrään. Tämä suora reitti Turuntielle keventäisi huomattavasti nyt jo tukkoista Sorvantietä, jolla liikennemäärät edelleen Viinikanniemen rakentuessa lisääntyvät. Myös koululaisten matka Sorvantiellä olisi turvallisempi, kun liikennemäärä olisi hieman vähäisempi.</p> <p>Liittymän rakentaminen lisäisi varmasti myös Sammallistoon Sorvantien ja Turuntien väliin kaavoitettujen tonttien houkuttelevuutta, ja toivoisin myös niiden vapautuvan myyntiin. Alueelta olisi tällöin kerrassaan loistavat ja nopeat</p>	<p>Asumisen tiivistämisen ja uusien alueiden rakentamisen yhteydessä myös liikenneyhteyksiä kehitetään.</p> <p>Strategisessa yleiskaavassa kartalle on merkitty Turuntie Kehittyvä liikenneväylä -merkinnällä.</p>

<p>liikenneyhteydet Tampereelle, Pirkkalaan, Ylöjärvelle sekä Sastamalaan.</p> <p>Alueelle kaavoitetun ja kovasti odotetun Sammaliston koulun näkisin myös erittäin mielelläni vihdoinkin toteutuvan, kun alue kehittyy.</p> <p>Mielestäni Nokian kaupungin kannattaisi ehdottomasti panostaa näihin edellä mainittuihin kehityksiin pian, kun Viinikanniemeäkin aletaan rakentaa. Tällöin kokonaisuus olisi kaikilta osin todella houkutteleva ja kaupunki hyötyisi taloudellisesti eniten.</p>	
<p>Mielipide 2:</p> <p>Nykyinen kaavarajaus rajoittaa merkittävästi omakotitalotontin käyttömahdollisuuksia, sillä osa tontista on merkitty PL-alueeksi.</p> <p>Tontille rakennettujen rakennusten johdosta ainoa mahdollinen paikka lisärakennukselle (autotali, ulkovarasto) on kaava-alueiden rajalla, ja osittain kaupungin (1985 tehdyn kaavamutoksen) yleisten rakennusten kaava-alueella. Koko tontin käyttö rakennus sijoitteluineen on suunniteltu ennen vuoden 1985 kaavamutosta, joten toisenlainen tontin käyttö on mahdollisuuksiltaan hyvin rajallista. Siksi pyydämme, että uusi kaava-alue noudattelisi nykyisen tontin omistusrajaa.</p>	<p>Strategisen yleiskaavan tarkkuus ei riitä yksittäisten tonttien ratkaisujen selvittämiseen. Ne tulisi tutkia asemakaavoilla.</p>
<p>Mielipide 3:</p> <p><i>Nokian strategisen yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ottavat siurolaiset yhdistykset kantaa ja esittävät mielipiteensä yleiskaavaan.</i></p> <p>Nokian kaupunki haluaa erityisesti mielipiteitä seuraavista asioista:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mitkä asiat ovat tärkeitä ottaa esille tämän yleiskaavatyön yhteydessä? (kohta 1) ● Millaisia vuorovaikutustilaisuuksia ja menetelmiä olisi hyvä käyttää? (kohta 2) ● Onko osalliset tunnistettu oikein? (kohta 3) ● Ovatko suunnitellut arviointitavat riittäviä? (kohta 4) <p>Kohta 1: Siuron alueelta rantavision ja strategisen yleiskaavan sekä karavaanarialueen suunnitelmissa on keskenään ristiriitaa.</p>	<p>Strategisen yleiskaavan tarkkuus ei riitä kovin yksityiskohtaisten asioiden selvittämiseen. Ne tulisi tutkia asemakaavoilla.</p> <p>Siuron junaseisake on merkitty kaavakartalle.</p> <p>Strategisen yleiskaavan valmisteluvaiheessa</p>

<p>Karavaanarialuetta (leirintäaluetta) on suunniteltu Siuroon. Ei näytä todennäköiseltä, että kaupunki antaa alueeseen varoja. Mikäli leirintäalue saataisiin, olisi sekin mahdollisuus, että juna pysähtyisi Siurossa.</p> <p>Päiväkoti rakennetaan mahdollisesti Kustaankadulle. Kysyttiin Hautamoision alueesta? Rakennetaanko sitä koskaan? Asia on ollut jo vuosikymmenet kesken.</p> <p>Siuronkosken kevyen liikenteen silta-asiaa tuotiin esille. Ovatko museoarvot (museovirasto) esteenä edelleen sillan korjaukselle? Onhan rautatiesiltakin uusittu, miksei tätä korjata niin, että saataisiin kevyelle liikenteelle silta?</p> <p>Nykyinen maantiesilta on kapea ja vaarallinen. Kesäaikaan siltaa ylittävät lisäksi lukuisat kalastajat. Siuronkoski on hyvin suosittu kalastuspaikka Pirkanmaalla.</p> <p>Miten säilytetään kiinnostavina jo olemassa olevat alueet Siurossa, Linnavuorella ja Kuljussa?</p> <p>Vapon alue on laaja Lukkisalmen tiestä rantaan. Alue pitäisi saada esim. puistoksi.</p> <p>Kohta 2:</p> <p>Vuorovaikutusta on edelleen lisättävä kaupungin ja kuntalaisten välillä. Kaupungin toivotaan avoimemmin tuovan esille tiedotukset. Tärkeät ja ajankohtaiset asiat pitäisi olla HETI nähtävissä, kun kaupungin nettisivuja katsoo ja sinne menee.</p> <p>Yleisötilaisuuksia toivotaan tulevaisuudessa lisää.</p> <p>Tilaisuudet illalla, jotta työssä käyvät pääsevät myös niihin. On kyllä huomattu, että ihmiset eivät lähde kovin innokkaasti mukaan tilaisuuksiin. Usein sitten vasta "herätään", kun päätökset on tehty!</p> <p>Lehdessä (NU) on ollut ilmoitus tästä kaava-asiasta. Kaikille ei tule Nokian Uutisia, eivätkä kaikki käytä facebookia.</p> <p>Kohta 3:</p> <p>Osalliset. Nokian strateginen yleiskaava koskee koko kunnan aluetta, joten osallisia ovat KAIKKI nokialaiset. Olisiko ollut mahdollista tiedottaa kaikille? Ja miten?</p> <p>Lisäksi on paljon muita osallisia. Heille on laajalla jakelulla ilmoitettu.</p> <p>Kohta 4:</p> <p>Suunnitellut arviointitavat. On mahdollisuus vapaasti ottaa kantaa, on kuulemistilaisuudet.</p>	<p>järjestettiin kaikille avoin työpaja kirjasto- ja kulttuuritalo Virrassa 1.6.2022.</p> <p>Ajankohtaisista asioista pyritään tiedottamaan aina asiaan sopivalla tavalla ja mahdollisimman laajasti.</p> <p>Ajantasaisen tiedon kaavahankkeiden tilanteesta saa kaavoituksen verkkosivuilta.</p>
---	---

<p>Voisiko suoraan lähettää kyselyn kirjallisena esim. yhdistyksille ja seuroille?</p>	
<p>Mielipide 4:</p> <p>Strategisessa yleiskaavassa toivoisin otettavan huomioon Sorvantien alkupään merkittävät liikennehaitat. Tilanne pahenee vuosi vuodelta asumäärän kasvaessa Sorvantien varrella - seuraavana isompana hankkeena mainittakoon Viinikanniemi. Suunniteltu Kahtalammin liittymä ei korjaa ongelmaa vaan vain pahentaa sitä. Oheisessa liitteessä on kaksi ehdotusta miten Sorvantien alkupään linjauksen voisi korjata, jotta liikennehaitat saataisiin kauemmaksi asuinrakennuksista.</p>	<p>Asumisen tiivistämisen ja uusien alueiden rakentamisen yhteydessä myös liikenneyhteyksiä kehitetään.</p> <p>Strategisessa yleiskaavassa kartalle on merkitty Turuntie Kehittyvä liikenneväylä - merkinnällä.</p>
<p>Mielipide 5:</p> <p>Pyydämme ottamaan huomioon kaavamuutoksissa Siuron Koski-Teatterin alueen. Tällä hetkellä teatterin katsomo-osa sijaitsee Teollisuustonttikaava-alueella, ja osa teatterin näyttämötoiminnasta sijaitsee Puistoalueella. Jos osan puistokaava-alueeksi merkitystä alueesta muutettaisiin esimerkiksi urheilu ja virkistyspalveluiden alueeksi, mahdollistaisi se alueen ja teatterin jatkokehittämisen.</p> <p>Puistoalueen rekisterinumero on: .536-15-9903-0</p>	<p>Strategisen yleiskaavan tarkkuus ei riitä yksittäisten tonttien ratkaisujen selvittämiseen. Ne tulisi tutkia asemakaavoilla.</p>